

sensuali illi q̄ cōfiter sed ascendat ī arte rois. illic
 q̄ recogit atq̄ illi q̄ velut egrotū & sauciū q̄ caro
 nō p̄t q̄q̄. **D**eīn celebratū si p̄t officiū hō diffie p̄
 missā sūa tūc agat qm̄ recēs hōmōi fluxū p̄lq̄ īpedit
 celebratōē q̄ vety. **C**onstituāt p̄tea cōfessor et ī illo statu cor
 p̄is ī quo minū scandalizabit ut stet vel flectz genua ut
 alicubi p̄ se p̄stnet. **D**it īsup sermo suū dū ad talia vety
 fuit b̄uis et rigida p̄serti ubi cōfiter patz ē nō remi
 tere vetydia sp̄ote totū vūq̄ euome. **D**z p̄ affabilitē
 q̄ndā oz a cōfite nimbis vetydo nudite sue feditis
 extorq̄e. p̄serto ubi maiū test p̄clm̄. **D**z si caritas ad h̄
 feda scrutanda descendat nō nūositas a lubritas in
 uab̄ caritas auctor deī facies rū tēptatōē p̄uetū. **N**o
 tet ad itellem pleniorē p̄missor p̄a sūma cōfessorū
 ti m̄. li. m̄ de bigamis ubi q̄rit quō p̄dit v̄gitas
Ite tractatū q̄ ascribūt aliq̄ s̄ro thōe s̄ magis ap
 paret ex stilo & mā q̄ sit b̄ouetūe q̄ īcap̄. **C**m̄
 fūdamētū et ianua r̄ et ē utilis mltū

Incipit prologū sup̄ cōlisiones de diuisis ma
 terijs moralibz utiles valde p̄ōite p̄ m̄grm̄
 Thōe gerson doctore theologie eximū ac
 Cācellariū parisiē

Cum igitur iterum quod natura et unumque ne
ars solet nos ab ipso sumamus ex
aditu ut in si de hancueit ad pfectio
na surgamus Itaque videri nunc in fl
geris apibus primum ex apibus
teria fauorum colligere. et hunc col
ligere in alia forma quam in sumptae.

Demum in alueolo stipantur muro ordinis artificio partes
sigulorum. Quid vero ars? Ratione pressa in ea si ag
noscat. Primum sibi in primum de materia copiose ipsam
deinceps in partes diuidit. porro dat partibus formam. pr
imum rudem de hunc politionem. Postremo quod est or
um difficilimum partibus sparsi positum ordinem coll
gationem quod est hunc per quod tamen operi suo. pfectio sumata
dote. Degregamus in hunc modum partes aliquas velude
silua gradi et primum minera sacre scripturae quibus
formam aliquam addimus. Noli igitur locum si quis forte oc
cideris despicere si iaceant ita hunc partes absque ordine sine
vidis et talia quod duntaxat sic erunt regulas a doctrinas a
assiduationes poterimus fortassis dno proprio poterit et
eis in posterum ex decore ordinis libelli pulchritudo da
nari. quod si datum non fuerit nichilominus arbitrium non
nichil profecisse si magis parauerimus alios ad ea quod libu
erit fabricanda a sub alio tropo non frustra sudauerimus
si ex agro floretissio sacre scripturae apes cognitionum
maximae collegerit digesterintque butcellas quasdam fa
ui mellis ad lumen agnitionis et ad deuotionis dul

corde atq; pro medicamento desiderant ifimox qd pti
cillas licet postmodū in alueolo libri vniq; decore
artificio speciosius ordinare *Explicit prologo Incipit actio*

N qd pcepit deq; cogiti h. c. n. qlib;
obligat scie illud absq; iug. n. r. a. non
p. e. i. t. a. e. p. a. m. **C**ulpabil' ignorācia
iuris dñi nō cadit i faciēte illud qd i
se est. qm sp. scō tale hoīz de natūis ad salute q.
vires suas excedūt docē imēdiate patē. **I**gnorācia
i iurabil' excusat i eis p. s. e. t. i. q. s. t. f. a. nō at. a. s. s. a. v. e. l.
s. u. p. i. a. q. p. u. e. i. t. e. x. n. e. g. l. i. g. e. n. a. s. c. i. e. d. i. f. a. c. i. e. d. i. q. d. i. s. e. e.
Dicit a iurabil' nō quā vīa possit a q. ex ea nāc
sit tūc opai. s. q. opans sufficiat scdm casq; euētū di
ligēcia appositū scīdī illud qd nescit. **I**gnorācia i
iis hūāi sufficiat p. m. l. g. a. t. i. nō libeāt s. b. d. i. t. o. s. a. p. e.
nā i foro exēiori. licz freqtē quo ad dñm excuset act
pa quosdā ignorātes. **N**ō qlib; tēc scie de quo
lib; p. c. o. m. o. r. i. l. i. a. n. t. a. l. e. s. i. t. l. i. c. z. e. x. p. e. d. i. a. t. q. s. t. u. d. i. i. q. i. e.
f. s. c. i. e. u. i. x. v. n. i. q. u. i. u. s. q. v. i. r. e. s. f. l. a. t. u. e. t. p. l. a. e. c. c. l. i. a. s. t. i.
c. o. s. q. l. a. y. c. o. s. **E**t iter ecclīasticos p. l. a. t. i. e. x. o. f. f. i. c. i. o. t. e. n. e. t.
q. s. i. n. t. p. a. t. i. o. i. p. o. s. s. e. t. i. r. e. d. d. e. r. o. e. z. d. e. e. a. q. i. e. i. s. e. f. i. d. e. f.
s. p. e. **N**emo v. t. e. s. r. o. e. d. i. u. i. a. b. i. g. n. o. r. ā. c. i. a. p. r. i. n. c. i. p. i. o. z. m. o.
m. l. u. i. e. x. c. u. s. a. t. f. o. r. t. e. e. i. m. o. r. u. l. ā. a. d. s. i. d. e. r. ā. d. u. a. p. p. o. n. i. e. f. a. s.
h. a. b. z. **C**is doctrina et oē studiū debet de curiositate
vana a noxia culpa q. nō ordinat actu vel hūtu medi
ate v. l. i. m. e. d. i. a. t. e. a. d. b. n. i. m. o. r. a. l. i. t. i. g. r. u. i. t. e. q. v. i. u. e. d. u. **Q**a
re studiū suū reb; iutilib; a noxiis vtiliorib; facit omis
sio curiositas est dāpnabilis. **U**tile et iutile noxiū et
i. n. o. x. i. u. d. i. c. i. t. i. m. o. r. a. l. i. b; nō absolute sed p. r. e. s. p. e. c. t. u. m. a. d.
n. o. s. cū iustitiam finis loci et t. p. i. s. o. f. f. i. c. i. i. a. t. q. r. e. t. e. o. r. u. m.

Conmissio obligatio fialit' reducit' ad dictamē li
beri arbitrii dñi sic volētis obligatē creaturā. qđ dic
tamē nob' inotescat ul' i luē fidei ul' grē ifusarū vel
i luē nāl' signato sup' nos. **U**nde practica iudicia rois
hēm'. a p' luā scāz tā dīnax q' huāz & duplici luē
pōri emanānū a postreō p' expiēne mltiplis lūosū
documētū p' qđ fit ut vītus q' ars nāq' opet'. **P**er qđ
vītusq' bñ iudicat de oibz. et ē suo iudicio vītutis me
dū assumēdū. **I**n p'apns moralibz fit p'ess' qñz
a notioribz et q' a postrioribz ut ex hys q' videm' in
huāna policia assurgendo ad dīnā. qñz fit eon'
a pōri & siderādo eas leges q' nē sūt notiores q'lis
est lex et'na. **E**q'tas quā noiat phūs epylkeiam
p'pondeat iuris rigori. **E**st at' eq'tas iusticia p'fatis
oibz iustitias p'iculaibz. d'core mīe t'pata. hoc
itellepit q' dixit. **I**p'e et'ia leges apuit ut iure re
gāt'. **E**t sapiēs noli ēē iust'q' nimis alioquū sūma iusti
cia sūma iusticiaa fit. **Q**uā mādā dī eq'tas id ē cū e
q'tate p'fanda. **H**ōz mētū est ibi agnosce culpā
ubi cūpa nō est. **A**gnosce ip' nō p' assensu firmū. hoc
ēi stultū p'iclosūq' fiet. sed sic ut doleat a p'itent
hō postmodū q' v'eat i cūpa teneat'. **N**ullū est
p'cūm mōrle actuale absq' assensu libeo rois v'eo ul'
it'ptatio. **I**nt'ptatū assensu tūc ēē dīam' dū ha
buit tō tēp' sufficēs delibandū et refugendi ea cū
q' vitāda ēē p'ugil tēbat' q'ue dicit lex forensis.
Qui tūc assentit' videt' dū videluz repugnare debet.
Consens' i actū solū v'ialit' malū ē tūmō v'ia
lis loq'ndo de v'iali & grē suo ut ē v'bi oīosū.

Nullū p̄m̄ est adeo veiale quī ipm̄ vlt̄ sibi sile
fiat mōrledū placet. hoc ē dū assensū addit si tñ illud
veiale erat actū mōr̄lis ex gr̄e suo & ex eo q̄ nō fiebat
ex assensu libeo et p̄f̄o veial̄ reddebat. **N**ullū est
actū adeo mōr̄l̄ quī ip̄e vlt̄ sibi silis sit nō mōr̄lis
dū displicet vlt̄ si nō placet assensu p̄f̄o delibeatoq̄

Nihil est adeo assilū i lege euāgelica quī i ca
su posset ēē obligatorū et ita q̄libz vtes rōne tē se
cū dū p̄p̄m̄atōē ad ad q̄libz assilū ut puta m̄m̄
vlt̄ dūmissioē oīm suor & siliū si et ubi nāt̄as imie
ret hoc agendi. **O**bligat t̄sup q̄libz assilū qd nō tēp
nat̄ t̄q̄ nō sit salubrior seruano q̄ oppōit. **N**ulq̄ ita
silis seruandis astrigit̄ quī ab eo ā possit ā debeat i ca
su eoz obseruatio vbal̄ q̄z p̄mitti ut de nō haben
do duas tūcas de p̄bendo palliā tūcā auferēti et sili
bz. **D**is agēs extra assciā edificat ad iehēnā vlt̄ mōr
l̄ si assciā sit fixa q̄ illud qd agit̄ est mōr̄le. vel veial̄
l̄ solū q̄ntū est ex vni⁹ pte t̄tū stāre. q̄ est facē extra
assciā sū assciā iudic̄ illud ēē solū veiale. **I**n nullo ca
su est aliq̄s perplex⁹ it̄ duo p̄m̄a quī ei pateat exi
tū absq̄ nouo p̄m̄o. **N**ā si inuenerit quispiā se occisu
rū petrū i nocētē. nō occidat eū. ip̄e nō peccauit noui
t̄ sed iā peccauerat i iūuādo. **S**i iā dicit̄ sibi assciā erro
nea q̄ petrū i nocēs est statū occidēdū ab eo dūtat hāc
assciā et libeatq̄ est. **S**i postreō iadat duo p̄cepta q̄
possibilia ex culpa sua agat illud qd de se magis ob
ligatorū et a nouo p̄m̄o t̄m̄is existit. **E**xponē se pi
culo p̄m̄i mōr̄lis est p̄m̄i mōr̄le. vel sic agē t̄tū et dū
tē t̄tū i m̄ā morāl̄ est p̄m̄i mōr̄le. si tale sit t̄tū q̄ sit
mōr̄le nō solū p̄ iecturas leues ā ex suspiciōē trepida

et scrupulosa pueritē ex nimio timore cadendi in via dei
Dicitur intelligit dū tale est vehemet et p̄babilit̄ itē e
que sicut oppōitū vel magis tūc eī illud qd agit nō
cūbit mōli culpa. alit̄ nō oportet. **C**onsiliū salub̄
est frequē agē et scrupulos leues et trepidos vitādo
eos ad aliorū iudiciū q̄tenq̄ ex consuetudinē fiat hō robustus
et iniquus **q̄** solidus et cōfido spūali. exēplū in domificatoribz et
fimbulariis. **D**ans opam rei illiute ad se nō spec
tati nō excusat̄ p̄ ignorāciam de p̄sō septi p̄serti q̄
ad penā in foro exteriō de rigore soluedā sed apud
deū sepe nō imputat̄ ad nouū a maiq̄ p̄m̄. **S**icut i
t̄ficio hoīs p̄ ebriū nō v̄tētem rōe nō h̄z d̄pā maio
re q̄ fuit tal̄ ebrietas. sic aliq̄ diceret de p̄sō dāp
natorū. **A**mbulādū est i v̄tutū doctrina via regia ve
net strictiq̄ fiat di mādātū nō laq̄ quā ip̄e mādā
uerat q̄ius t̄de sume possit aliq̄ a malicie vela
mē libtate a cōtra i despariōq̄ corruē. **N**ō t̄n oī
bz pro oī tpe et loco p̄ducādā assēimq̄ q̄libz v̄tutē
Hō q̄ t̄t̄ rep̄mē illecebrā anq̄ fit mōlis p̄mo o
misit rep̄mē et euitare. et hoc ip̄iūbit̄ ad d̄pā mōr
le i p̄o istati nō eē gr̄e et eē p̄m̄ mōr̄. et an nūq̄
fuit verū dicē. iste mōr̄lit̄ omittit. **P**̄m̄ v̄tutē
magis posset dici cōhibitū q̄ prohibitū et eē d̄t̄ i
tutōq̄ seu monitōq̄ q̄ mediū iē p̄ceptū et cōsiliū q̄m
absolute d̄t̄ p̄ceptū. **I**nnus t̄n dicit̄ eē cū a p̄e p̄cep
tū et p̄e dilaōq̄ di t̄ nō x̄t̄a. **O**m̄es p̄m̄ motus
q̄ apti s̄t i seq̄ rōq̄ et p̄ eā regulai si eā p̄ueniēt
dici p̄nt p̄m̄ eā i p̄uul et fatius q̄ s̄t d̄t̄ ordiē
nē p̄m̄ i t̄tute t̄n rectiq̄ hō dicit̄ de adult̄ rōe
vigētibz i eis. i sup̄c̄taq̄ rō p̄uigil eē d̄t̄. **O**m̄is

fidelium vita pccm ē. et si dū ex fidelite opant' alia
 nō oportet qm possūt bñ moralit' opai sicut de fidelibz
 extra grāz sententia rector tenet. **Qui** mīma negligit
 paulatī dēdit. **Nā** viciāle pccm et si ^{non} pūit de p se
 vitā grē ifinat tñ opaciōes eiā q est vita secūda et
 ad mortē si mltiplicat' dīspōit retardatq a pfrō
 meiti et ab accēlaciōe visiōis dī. **In** via et dī nō pro
 gredi regredi est. **Fac** iterū dū scz es t pccō mōtū
 qd bñ potes ut de q illustret cor tuū. **Nā** bonū opā
 de grē & morale etiā factū ē mītatē utilitē affert
 mltā sicut nō viciāle qm p tale opā dīspōit ad hō
 opa viciū id ē ad faciūq resurgēdū tñt' seup ad
 viciā seup p pā nū qd expedie nosat de q. **Nulla**
 actū de grē moris i hñte vsū viciōis ē i differēs
 sīplicit' neq quo ad bñtatē mor' neq quo ad
 meitū vī' dēmeitū saltē bñ tpal'. **Chritū** obli
 gam' et quociēs ex dīna auctoritē pēre salutē nūz
 etiā tñ & tōnēs obligam' bñ opai ex grā. **Et** q non
 p quolibz momēto tēm' actualit' tēde ad bñtudi
 nē etiā cū hoc sit pceptū affīnatū i dō nō sī
 dīpabilit' omittim' dū ē grāz aliq opam'. **Volū**
 de q & nulla aliq absq eiā dīmissiōe potest dūte et
 p se obligat' pūqz hōis etiā sibi sūditū absq eiā
 dīsensu libeo ad actū itēiores et latētes hñdos. sō
 la quippe dō pē de talibz iudicāle aliq at nō nisi de eiā
 mādato et reuelaciōe sed tñ de extēioribz. **Notat'**
 vō dicit' dūte et p se & absq dīsensu libeo q dūte
 et de p accidēs vī' ex dīsensu sūditū hoc pē fieri dūm
 vni iubet' actū extēior q nō pē fieri nisi ab itēiori pro
 cedat. **Nemo** absq cūpa sua a dīsensu suo libeo

pōt de p se obligari ad ea q sibi alias cōdita vel cō
silia pōtēst at hoc fieri de p accidēs pro manifesta
utilitē rēpublice nūq est pōt vlt ex cōtēpā saltē quo ad
forū extēiō. **Q**uā rōnabile ē ut nullq hō aliq pāpi
at n illud de quo pōt agnoscere iudicialitē scdm modum
suū in foro suo iudicis et itēncio legislatoris nō cadūt
sibi obligatiōē sūditōz s tūmō opatiōēs extēiores pēp
torū Et ita dices horas ā ieiunās ī pācō mōrli ā itē
nōē sūt vlt absq itēnciōē absoluit se a pēpō ecclesie
sed nō apud dñm de negligēcia ā pūsa itēnciōē sepā ex
cusat. **P**recepta di affirmt q obligāt ad sēpē sed nō
p sēpē eor obligatiō est sibi qdā dīstīctiōē ad hoc
tēpō vlt ad aliud. et ad hāc spēs opatiōis vlt ad illā
sunt colē dñm latā extēiōi nō plq de se obligat ad hāc
spēs cultq extēiōis et ad hāc dīc quā ad illā. **A**de
rudiōēs atq cūfīcatiōēs fideliū et ut a formis sit
ī ecclesiastica polīcia cūq dñm plati ecclesiastica tāq
sapīētes statuti sūt p qd expedit illud qd est sibi dīstī
ctiōē ad aliqd vñū cū et cōiē ppiānis limitāe sicut q
di cūq extēiō de die dñico et p ressanōēs opibz ser
uilibz exsoluat. **E**cclīastica plati respō pēptorū
dñm et regule euāgelice nullomodo additōēs sūt
sed dūtaxat qdā itēptatōēs expositōēs pcones doc
tores q. **I**ntēptatiō et limitatiō vlt expositiō plator
ī lege dīna qdū plati nō agnoscat abuti sua
pūte suscipienda est reuerēt tāq lex di Abuterēt
at si manifeste īponerēt onēā nimis gūa ciuibz ppi
ppiani ut si ad festinādū cotidie ā ad statū glia re
ligiosi hnt oēs passi astringē qreēt. **D**ispēctiō p
latorū ē iuris dīc qdā relaxatiō seu mitigatiō locū

hanc papue in p[ro]p[ri]etates casu et p[er]sonas singulares q[ua]m ali
 q[ua] statuta s[un]t p[er] d[omi]nate q[ua] hunc p[er]sona v[el] illi et i[n] isto casu v[el]
 i[n] illo n[on] ita sicut opposita ag[er]e d[omi]nos s[un]t. **Q**uod n[on] s[un]t
 restitue[n]do sic p[er] absq[ue] utilitate reipublice v[el] eis cu[m] in
 fugit neq[ue] i[n]statu neq[ue] i[n]stitute exeq[ue] deberet. et
 peccat[ur] oppositu[m] facie[n]tes v[el] eas cu[m] hoc restituerit non
 tollentes. **I**n o[mn]i republica tolerari possunt a d[omi]no vi
 cia q[ua] absq[ue] deteriori p[re]dicto neq[ue] corrigi neq[ue] extirp[ari] va
 leret. **Q**uando at illud e[st] et q[ua]ndo n[on] difficile e[st] et sepe
 i[m]possibile g[ra]tialit[er] diffinire nisi prout i[n] i[n]st[itu]t[i]o[n]ib[us] p[ro]p[ri]etari
 b[us] i[n]spectis p[ro]lati sup[er]iores et sapien[tes] det[er]minab[un]t. **E**x
 emplu[m] est de metib[us] et usuris et silib[us] q[ua] q[ui]s p[er]mittit
 e[st] et ita de i[n]cubiariis sacerdotib[us] pro loco et t[em]p[or]e facit for
 te e[ss]e faciedu[m]. **C**ois error facit ius adhuc sensu v[el] i[n]tel
 lectu. et siles q[ua] p[ro]lati et p[ri]ncipes sepe alia faciunt a p[er]mit
 tut iustissim[us] ob erro[re] s[ub]ditor[um] n[on] q[ua] alias si fieret a p[er]
 mitteret ad d[omi]na eosde[m] obligaret. **C**ois i[n] obic[us] d[omi]ni p[er] q[ua]m
 absolut de p[er] arde[n]tes ab obia et a d[omi]na p[ro] futu[ro] et hoc
 i[n] legib[us] positu[m] ut tales s[un]t. **A**liquin n[on] videt[ur] i[n] m[un]dis
 q[ua]m lex lata et n[un]ta posset p[er] n[on] observatio[n]e[m] abolei
Consuetudo e[st] optia legu[m] i[n] p[re]s[ent]ia si de positu[m] sermo
 fiat. **C**u[m] consuetudo sit altera n[on]a leges assuete et q[ua] i[n] m[un]
 dialis v[er]se n[on] d[omi]n[us] absq[ue] manifesta utilitate vel necessitate
 vel tolli v[el] m[un]di. **C**onsentie censendi s[un]t salte[m] i[n] p[re]s[ent]ia sup[er]iores
 i[n] abolitio[n]e legu[m] suar[um] positia[rum] q[ua] passi eas diu n[on] obser
 uari s[un]t possunt et n[on] v[er]bo v[el] facto reclamant. **L**ex n[on] i[n]
 stituit nisi diu promulgat[ur] neq[ue] vigore h[ab]et i[n] cu[m] morib[us]
 utentiu[m] approbat[ur] et hoc sit lex p[ro]p[ri]a positia ad populi
 regim[en]e. **D**ecus de d[omi]na atq[ue] n[on]a dicit[ur] i[n]tra q[ua] n[on] est p[re]
 scriptio v[el] ad oppositu[m] consuetudo s[ed] t[ame]n corruptela. **I**n o[mn]i

lege q̄ntūcūq; posita bñ istituta Aliq; est de iure nāli et
dīno ut q̄ expedit hoīes legib; regulā q; q̄ p̄tati resistit
di ordīacū i resistit et similes Deīne ius dīnū et nāle
a positīs sicut ē difficile ita maxie necessariū ē et vtile
i oī doctrīa morali et politica et hoc fieri p̄stē neq; absq;
sac̄ sapia q̄ legib; etiū imittit at; fīdat **C**ōpacio
p̄tōz adiūce scādu ḡuitatē maiore et mīorem ḡnā
lī sumi neq; nisi p̄paret i ḡnē suo et ceteris pib; qm
scdm alias cōstācias p̄tīdāres se hnt plūmū ut excede
cia et excessa **Q**uātificatio p̄tōz a posteriori sūt a
pena līq; nō suffīat vsq;quaz et a p̄ori p̄ores ḡnā
obiecti et itētiōz fīs et libidīz seu conatū volūtatis
maiorē vī mīore et causa motiua tēp; et locū et p̄ores
dāpna tōe se p̄cia q̄ p̄tās p̄uidebat a p̄uide tēbat
Quī actū cuius fīs itēq; ē p̄am mōrle mōrle est si
ue itēdat actu siue habitu qd̄ sat si opans itrogat
an hoc faciat et adiūtes tādē respondebit ad hūc fīz
fieri **A**ctū q̄ aliūde nō ēet mōrle et fit p̄tē fīz solū veīa
lē videt ēē solū veīal nisi forte p̄stīuat fīs ille ut vlti
m; et q̄etās et nō solū ut iādēs et mīn; p̄ūcipal
actu vī hūtu **N**ō oīs actū p̄am est fructio creatūe vī
vsq; ei; s; q̄z est abusu solū veīal qm mōrle **N**ō ē o;
ut i oī p̄tō creatūa p̄stīuat fīs vltīq; abutens ea
Quī q̄s mouet occasionalit; solū ex p̄tō mōrle ad aliq;
actū faciēdu nō o; illū actū ēē p̄am mōrle **P**er; si
causa p̄ūcipal; huius actū ēet mōrle delictū **D**iligē
p̄t de q̄ p̄t fīz mīcedis q̄ tēp; ē vī prout li p̄t dīcet
fīz s̄bordinatū s̄b vltīo fīe. a put cāz motiua mīn;
p̄ūcipalē denotat alias nō **P**olit; de euasīōe dāp
nariōis dīcet **M**ortas nāl; p̄seqt; ad enō et h; nō

hinc opposita malicia **B**onitas vero et malicia morales de
 genere sumuntur ex obiecto sed totius bonitas moralis specialiter
 pendet ex constitutione finis et aliorum similium adumatis **M**alicia vero
 ex uno illarum constitutionarum carencia ponitur resultat. **C**eterum
 bonitate gratuita et meritoria gratia gratuita facies operatur. **C**
 Constitutionarum alie sunt solum commutantes actum. et hoc nec
 addunt nec diminuit ad partem. **A**lie dicuntur informantes
 quod ad actum ut moralis est integritatem et informantes exigunt
 et iterum. **M**ulta ex genere moralia sunt quorum scilicet sunt
 effectus boni dum tunc ex ratione sua quodammodo doli deliberata
 de bono alterius est morale delictum. **I**bi vero hoc fiat pro
 zelo iusticie boni cuius tunc est tale bonum ille do
 lor virtutis est. **P**lerumque multa ex genere bona sunt que
 ex aliqua constitutione posita fuerunt mala et species morale mu
 tationis. **N**on omnis deliberans agit ex deliberatione sicut
 nec omnis ignorans agit ex ignorantia a stephano ex stephano
 tu. **P**otest et aliquis pergere in actu primo motum dum
 actu deliberat quod agendum non tamen ex deliberatione agere
 sed ex effreni appetitu et ex motu passionis. **D**icitur autem
 aliquis agere ex aliqua causa quoniam si non esset illa cum ipse ab a
 gendo cessaret. accipiendo large agere putat ad omni
 te pertendit. **Q**uobis bonis propositis quibus ad nullum ob
 ligo quibus ad unum illorum non ad aliud quibus ad alio sub
 distinctione solum. in quo casu non tunc simpliciter eligere maius
 bonum si sit michi difficilius neque si sit facilius. et ha
 beat rationabiles cause illius diffidendi et aliud agendi.
Exempli gratia ad explendam pietatem. **Q**uoniam autem per se non
 deliberat sicut ex virtute agit ^{ali} quod bonum quod subito sit ex p
 uisa assuetudine viciosa quod repetere precipitat in culpam
 et ita male habituat in vicio et in inuadendo carnis

cedo odiendo iudendo et filib; se demet et time sicut uti
osi assidue mices crescit ut veru sit q iustq e iustificet
adhuc. et q sordidq e sordescat adhuc
deriu rei illicite fm timo sb coduoe a... alit vl
hitualit adhibita est de p se pfm morte delictu
de pccidib tñ ppe appetitu sensual' amaoe; nimia q
sient' dñt' iualese q tal' desidm' iuuuaoe liba
pt ipm it' mortalia depuati q q amat pculm pibit i
illo Nullq agens bn scdm oeb iustitias dia debz
dare scandalu alteru qñtūq scandalizet aliq Scam
dalu est ei dñm vl fm min9 rñm pben alteri oc
casioe; ruine Na i via oio rñ si qd recideit nō exsca
dalo vie s ex ppo defm pueret Vol9 ille scandalizat
actue q adūtes a adūte debet alios pnuores ee ad per
cādū modo suo agendi q sibi nō est i pcepto. nichilomi
n9 ipē opai nō desiste seq i casibus hic exclusis vbi
malicia ppa ē scandalu qñtis acceptu vbi ptea nō est
adūtena n' ee d; de scandalu alteig r vbi qd ad illud
opandū tenet Ille dicit q malicia sua peccat et sca
dalu accipe nō ex actu alteig q iustia sufficet debet
tate h9 modi actq nichilomin9 cadit i ruina vt si ex
voto religiois emissio pntes p9 sufficete de religiois
pftione iustiaoe; se scandalizai qñt' scandalu est hoc
nō iā pusilloz sed phariseoz acceptu s; nō datu Qui
lib; ab oī actu cui nō est astrictq aliunde tē' desiste qñ
tim; a timē d; scdm vehanēte iectura scandalu pusil
loz quousq; de illo ppecedo diligēcia ppleuerit n for
te p si utilite vinctio spē sit doceat illud tūc agendū
vt ppe feat i publicaoe veritatis sacramenti **Seqt**
De septem peccatis mortalib; et p^o de supbia

Appetitus gl'ie si ē de vā gl'a et p'p' d'm
v'tuosus ē. **S**i de vana at d'm nō tra
din vt i bōis fortūe nē vl' gr'e v'cia
lis ē tā q' gr'e q' ex more. si sit ad f'ig
bonū vt p' euitaciōe ifamie ā p'om'g

no bono edificaciōis aliene ille appetitus d'f'ectus est
et m'ltorū. si gl'a sit falsa et de p'cō mōr'i ā p'f'ie ma
lo p'āpalit' & vltiātē tūc mōr'l' ē. **P**resūptio arrogā
cia iactūcia & p'pōis g'nalit' & p'p' ē de illis q' nō m'cūnt
hōi talit' se h'nti si illa h'p'e vl' credit vl' cōdite appetit. p'
tea s'p' h'nt errorē vl' maliciā iuolūtā q'z v'etale et se
pe mōr'le s'cōm g'ng obiecti et iux' cōstāciās it'aciōis
et f'is ac ceteris. **P**sumēs de d'i m'ia q' saluabit' q'licūz
p'cūuēt et i p'cō p'seueruēt enat i fide si hoc indi
cet p'itellā et i moribz mōr'it' si talit' affiat p' volū
tatem absolutā q' de i d'icōnā nō o' et ita d'ist'igui
possit i valde m'ltis de itellā et affrū q' s'cōm hoc
p'ā v'aria naturā s'cūit' vt dicāt' vl' errores vl'
mali mores vl' v'trūz. **P**supcio de m'ltis m'itis et gra
tis falsa ē et temeraria si nō i'sūt. **S**i at' credat' et sen
nat' q' ex se s't p'āpalit' i'p'ia ē q'ntūz p'us ha be
rēt'. **Q**u' si siglant' h're q's gl'et' pestifera ē atz phai
saica p'supcio. **C**rede et s'ctre q' ex m'itis p'cedētibz
aliqd bonū ā p'mū i'seqt' nō ē p'supcio vl' error si
ad d'm tāq' ad o'ig'iale p'āp'm actu vl' h'itu solū i'se
iat'. **D**e q' ei m'iseret' au' m'iseret' hoc ē grāz dat vt ex
illa aliā grāz largiat'. **C**ela'e p'ā sua nō ex se p'
pōis sed cautela p'uidēs & debita s'cū si fiat hoc ex
appetitū laudis falsē ā alteiq' malicie p'āpalit' vel
si ad malū f'ig vltiātē i'seruat'. s'cū etiā si p' m'edācia

opm ul' signoz ul' v'boz tal' abscoſio q'rat' fieri q'admo
 dū si ad relādū p'cā ſue luxurie figat ſe. **L**uxo ope ſig
 no ā v'lo luxuria maxie detestū et caſtitate āplexai
 cū ſuffire debeat ut illa nō ondat. Ita de ſupbia et
 ceteris poſſet dici. **P**reſupcio et arrogācia iactācia
 et p'poſis cū bona nē ā fortune min9 hnt p'cā et p
 idi q' cū bō grē p'ſerā grē grātū facietis cū illa mi
 n9 agnoſci poſſit iee. **P**timacia i opionibz et actibz
 p'is p' quā q's nō eſt paty corrigi dāpnabil' et vix ſa
 nabilis eſt p'ſupcio et dū in rōres alioz ā apud religio
 ſū cūta t'bat et p'dit. **N**ō eſt ſeruit9 ſed libtas p'are
 legibz. qm obligatio p' votū ā p'ceptū ceteris p'ibz au
 get v'tutis et meriti rōnem v'trobiz ei addit' cūſtā
 cia bō i voto latē i p'cepto obie. **O**bdm obligat' obe
 die ſupioibz i hys dūtaxat reſp'cū quoz ſt' ſupiores et
 dū reglas ſue dīnacois nō excedit. **N**ull9 act9 d;
 ab hoīe phibel ſub pena p'cā mōrlis alicui iurto enā
 ſbdito nō ad illā iā ſit obligat9 p' lege dīnā explicate
 v' iplicate v'tualit' v' i forma. **N**ā ſol9 de9 ē q' hz t'pe
 riu etne vite et mortis. **I**nſtitutū et iurioſa proſu
 pibz ē crede oēs iſtituāōes factas q'les videm9 reſp'
 cū ſubditoz obligat' ad p'cā mōrle ſed ſt' mltē acti
 p'cede ut iurāōes. mltē ut monitioēs mltē ut iſula
 mltē ut q'dā decēcie et hoēſtates et ſaāctes ad ſig
 aſepdū mltē ut tpalē vitā hāc regulat' ſolū et ad
 penā tpalē ſi t'nſgrediāt' ſolū obligat'. **I**urās vel
 vouēs i aliq' v' i iuritate adiple oīa q' p' reglam
 tal' religiois ā iurātatis ordinata ſt' aut erūt nō
 p' hoc cenſend9 ē eē obligat9 ſi pena p'cā mōrl'
 ad obſervatioē illoz q' dīna. lex nō vult talit' obligat'

religioe

q. nec huana lex talit' obligat' intendebat si ite ut supponit
 intendebat. **D**ispliz dō stulta et infidel' pmissio. **I**nfidel' q
 nō seruat. **S**tulta q' discrecionis sale nō adit. **P**reter stultū
 ē dīcē q' de īgredīēdo religioz' cōsiliādū nō sit sed ad p'p'
 īspūciōz' īgredīēdū. **P**otest sūcō + rō cōsilio religioz'
 īgressū dīssuādī q'busdā ad tēp' alioz' ietnū. **H**ic de pla
 tuē suscepōe a statū cōgītatis dīcēt'. **A**ttē modestissimā
 cautēlam ī dīssuādēdo scām q' exhibēdā. **D**e votū et iu
 ramētū ad hoc q' obligatorū sit et discretū h' iudicio
 nes implicitas q'ū aliq's īutile aliq's utile ēēt ī unādo
 p' exp'ssū appone. **U**na iudicio ē q' reseruat supiorū aucto
 ritatē. **S**ecūda q' iuramētū nō sit a cōgāt' dēteiorē q'atū
 s; ad mōrē v' vīcīale p'p'm a ī postū. **T**ercia q' nō sit
 ī salutis dīspēdiū hoc ē īp'sionis īpedimētū ut ēēt vo
 uē nō ite religioz' nūq' suscipe platurā a nō loq'at' p'
 entib; et filia q' lūz possit lūite q'z dīmitti nō tū pas
 sim iuramētō a voto vallat. **C**ūdo aliq's n' actu nec
 hītu p' vba sua itendit itēdit iurāe nō est res pūrio
 apud dēū n' etiā apud hoīes si sufficēt' hoc cōstīteat p't
 tū de īcauto mō loq'ndi v' scādālizādī v' asserēdi v' el
 de itēcōne fallēdi cōpai. **H**oc facit pro religioz' et
 q'busdā aliis q' iurāt p' botas suas et p' aīaz canib; n'
 rīorie et pro b'gūz' et assuetis iuratorib; p't oēs iten
 cōz' obligādī se iuramētō. **I**nstitucōes huāne nō dnt
 tales ītēptacōes aspnaī q'les iuramēta et vota scdm
 p'cordē doctor' sūīaz recipiūt etiā dū ferret' absolute
 alioq'ū in laqū et magnū salutis dīspēdiū vīterēt'.
Hīc tēp'ne aliq' rē ut auctoritate supiorē est ipaz v'e
 vel ītēptacōe nullā a vīle a mīn' iuste recipiūt. **C**ū
 p'ccat' etiā vīcīalit' ītēp'nit q'uis nō oīs tal' agat ex

ceptu sicut nec ois supbz agit ex supbia et ita i alijs mul-
tis. **C**ontempnes auctoritate supioris no ex passioe vel fra-
gilitate vel ignorancia s ex ceptu q e principal ca a finis
transgressiois sue res pccati mori existit ut du qd dicit su-
pior i eo q supior. **E**go i despectu vestro hoc agam q mihi
betis alias no actum. **A**d euitacionem pccati no suf-
finit bn setie i iudicio de agendis nisi voluntas et affec-
tali iudicio conformetur. **A**ffiat et sepe voluntas ad aliq
et ita talit' exigit ac si sup i telles talit' agendum dic-
taet. **S**up hoc dntines ita qd libz viciu ta carnis q spe-
aptu dat documetu psciti i carne eundem q i spu
ppt' difficile reflexione sup acta itiores et latentes
et h' abscoisio crebro fallit ena ipos spualit' abulac
volentes. **P**onentes itellem libru ut tal' est poneret ase-
qut i eo pccati ppe aliq ad negligencia a voluntatis mali-
tia hnt referre cine de suu. **N**ulla e negligencia vl
omissio cnualit' apabil' absq a se su vo vl i pccato comi-
tate vl puiro. **E**d a sit asensu i pccatino dntu e. **E**t hoc
i angel et i ada videt' oigo fuisse pccati. **P**assio nalis
ut ira amor gaudiu odium iudicia fames sitis delciao
desideriu et siles si fiat absq ois a se su nullu pccat
si vo cu asensu sed no ex asensu it vicialia deputat
Put de actibz rois ta i poraoe supior ut e de blas-
phemia q i feiori ut est appetit' vndre dnt'. **S**i i p-
ceptis penalibz pena sit addita p modu dnti
ois ad actu pcepti sufficit pena solue du act' omi-
tit'. **S**i vo iposita sit pena ut ut solu accessoria
iudices ad pceptu p solucioe ei q no excusat pcep-
ti transgressio sed bene aliqui pccat'. **I**udicare
alteru taq malu si fiat ex officio iudicio et per

legittimos testes non est ex se malum sed utuosum. etiam si
 confessio a alio sciret et puidet mores non aliud pa
 teret effugium quam suo fuger officio. **J**udicare pro
 tiamore alium ex apertis signis exterioribus quod non possit
 bene fieri non est ex se peccatum mortale licet quod sit curiosi
 tas venial. quod mortale dum homo ab aliis melioribus aut
 debitis impeditur a dum per hoc in superbia erigit. **J**udi
 care alterum leui presumptio secundum presumptioes exteriores
 presertim vehementes non ex se est mortale. scilicet si fixa as
 seratio interioi vel exteriori illud fiet in magnum peccatum
 dedecus et malum. **N**ulla in vita iudicatio est tamquam digna
 inferno quam spiritus sanctus operatur subito. **F**acta igitur non
 persona a nobis sunt iudicanda. **C**elotopia quod est ve
 hementis amor suspiciosus non satis fides de re amata
 et alie suspiciones malivole ut dum aliquis putat se de
 ridei et falli ut quidam melancholia et quidam ex religio
 sis facilius cadunt si non reprimantur. **S**i addatur sensus
 libet ut plerumque mortalia delicta a mortali delicto
 ru vehementes causa. **I**dolatia quod est exhibitio honoris
 dum vel in re vel in creatura a attribuitur dum alium creaturam
 licet quod sibi potest competere et apostasia quod est recessus a vera
 religione et nimis de divina providentia et blasphemiam
 deo indigna ascribens quod fuit ex superbia intellectus nolen
 tis se captivare in obscurum fidei et tunc ibi est error
 in fide. **A**ut solum fuit per depravationem affectus et tunc scilicet ma
 lue ex se immorales licet ex constantibus diu possint quod
 veniales sicut est aliquis honor divina proprie aliquis solum per at
 tributionem a participationem a analogia ita secundum hoc va
 ne sunt species ydolatrie. **Q**ueda proprie quidam solum analo
 gice de omnes tamen ex genere suo mortales existunt ut in iura

noibz deonū In astrologia de iudicijs cū ea q̄ depe
dēt pure ex libro arbitrio In nigromācia et pyromā
cia et gñalit̄ i supstanciōibz oibz phibitis atq; nephari
is q̄rū effēs neq; a miaclo neq; a nā rōnabilit̄ expect
tari possūt **N**ulli faciēti q̄ i se ē hoc ē bñ vtēti
dois di iā h̄tis deest deq; i necessarijs ad salute sue
sit illa credēda sue opanda **V**oles crede et fatuas
ad oppositū fidei toleras iūta sicut i plerisq; vide
est nō est ifidel sed mēt̄ Ita de volēte pētē et
dīm dilige ā aliud bonū face ex affai que i disposi
tio corpal ipedit pro regla dicēti **T**ollat sup
bia a viris deuotis et abstractis q̄ sentie solaci
oēs spūales i affai nō est signū ifallibile q̄ cari
tas ifit sicut carū carēcia caritate deesse nō cludit
Nā assuefactio et plexio ā dyabolica illusio cause st
cur tales affcō q̄rū vt ifat vel nō ifut Adoras ado
racioē dō debita absolute pdolū vt dyabolū cūssi
guatē se i angelū lucas seu xpm a mōrli cūmē neq;
excusai **R**eq; her ignorācia iūuabil loat h̄z sed pba
di st sp̄t si q̄ dō st **H**ecus si sb iudicioe ipliatā vt expli
citā h̄z adoracio fiēt vbi probabil iectūa desic agendo
stiget q̄admodū hostiā nō factā pmo lapidē hostie si
mille casq; aliq̄s licite facēt adoracōe **M**ia i cōsio faci
endi et tēdēdi scdm itenacōē ecclie si nō excusaret
miltos ex xpianis s̄plicibz pdolatrie rēseret i ad
oracioibz ymaginū aciq; pulchre q̄ t̄pis i veteris q̄
noue q̄ nūmē aliq̄ ille magis q̄ alie replerentur
India q̄ est dolor de alieo gaudio **D**e iudicia
vt gaudiū de malo ex gñe suo mōrli ē q̄ de caritate
Et p̄ferti si dolor sit de boīs spūalibz **I**z ex defcū de

liberatiois ut i pmiis motibz ut ex malicia implexione me
latoice aut ex dolor ille tgit ex gēg iudie pt nō
ēē mōilis ut dū dolz aliqō ex iusta cā et fine bono
Dectio q̄ est diminutio fame alteig occulta ut disfa
matio q̄ est publica ut stulticia et exp̄ iādo q̄ fiūt in
facie ei9 q̄ ledit st ex gñe suo mōiles si dāpnū ut de
det9 sit nōbile. et si nō thāt ex p̄pā rōne. ut si fiat
ad cautela alioz ne seducat a pro bono rei publice
ut citatis alicui9 a pro correctioe fīna. **I** apud ip
fco9 ista bñ agē sz alio9 rē itēpae siuid et se digne
laudāe difficilimū est **I**ra p̄ zelū q̄ est de malo culpe
dicit ex se laudabil sed ex modo prosequi pt fieri vitupa
bilis dū nō tēp9 nō locū nec modū nouit obseruāe
p̄ferti qñ p̄tinacne iuncta ē et t̄baciū seditionū magis
adductia q̄ sedatia **I**ra q̄ est mot9 citat9 ad q̄fere dū
videt9 pro malo sibi vē illato si sit scdm ordie9 iuris
nō est de se vitupabil sed reducit ad uā zeli ut i
iudice ut p̄ iudicem. scq9 si ex libidine p̄pue videt9 p̄ci
palit ut si iuria nō sit vē frā sed ita leuit et irō
ciōbilis estimat **I**ra ē qñz nāl passio ut i melā
colias et coleicis qñz p̄mi mot9 qñz sola īpati
entia absq9 appetitu ulteioris videt9 qñz refūgea
tio qdā caritatis erga p̄xim citm odiū **I**n q̄bz casibz
a nullū est de se. a ueiale p̄am **I**ra q̄ est appetitus
delibeāt9 videt9 p̄pue pt a citra iuris ordie9 ex se
ut sic est mōilis. p̄ferti si videt9 sit nōbil detmeti

Accidia dicit9 ēē tediū **De accidia**
tēni boi q̄ ex gñe suo ueial q̄ dicit9 nō
cāitati sed eiusdē feruori **I**st at mōilis
dū p̄ eam a ex ea mōile tēne incit ut

omissio eorum quod sunt de necessitate salutis ut despectio de deo
no auxilio a sui ipsius infirmitate. **S**ola negligentia mortalis
est per quam id quod sub precepto cadit obmittitur quibus cul-
pabilior in exterioribus spiritualibus et per archiculis ut in missa quod
propheta. **Q**uia secundum vite contemplationis et studiose de hoc
quod ex se magis appetit quam officia vite actus perfecti
cum obligatione imminere manifesta necessitate a superioribus
recepto rationabiliter accedente. **O**mittendum est omnium pro
curatorum priorum. **I**nhabilis prosequi ad omnium contemplationis vite
laboret ipse exterior ad sui aliorum perfectum. **E**t aliquis ad
truncum veluti abidetur magna perfectio est et mixtura
hanc in statu penitus congruente optima iudicantibus. **E**ua-
ngelium mentis tempore orationis ex precepto debite si fiat ex delibe-
rato assensu atque teneatur illa sola interruptio intentionis de
ita orationis et facit ut preceptum non sufficiat adimpleatur nisi
si rursus iteretur quod per euangelium hanc effectum est quod tunc
aliqui neque de neque expedit neque per in missa a deum ho-
ra preterit. **I**bi de euangelio quantumvis multa sit ex delibe-
ratione tene non volumus tunc habitualis primaria et virtualis
intentionis phantasia de oratione ut debemus iugiter una manet
exemplum est de perfectione. **C**onsilio cordis ad deum tempore oro-
nis quibus sit laudabilior ceteris precibus si secundum rationem et
sensum orationis fiat. **A**ttamen istud non est necessitatis quod de illis
tunc constat et ipse etiam contemplationis non rari est. **I**m-
pugnatio et languida mollior et effusa passio et
mutabilitas ad omnes veterum sunt ex se vituperabiles et in-
perfecta mortale videntur deum exan ea quod missa sunt facta vel exequi-
sunt et veritas vite doctrine atque discipline relinquunt. **E**t
deum bonum prouidens ex difficultate operis a ex malicia
complexionis absque culpa plene in iohanne quod in petro auget

meritū & laudē iohis si & dū in ceteris ipse cū petro e
 q̄lit opet. **D**ifficilis ē ope v̄tutis ex assuetudine vici
 or p̄ueniens pl̄q̄ de p̄ se dimittit rōne laudis & gl̄mei
 ti q̄ augmētet. **I**n male h̄ituatq̄ qui nisi ex ma
 iori conatu op̄q̄ sile ad b̄n h̄ituatū p̄fice neq̄
 magis inde reddit' i adētalit' mēdādū. **D**ifil
 lanitas q̄ q̄s ac iudiciū sup̄ioris sui & prudētoris sui re
 putat se min⁹ iusto ad aliq̄ faciendū et p̄tinat' resu
 git officia a sup̄iore t̄posita ad t̄obediētiā sup̄ba t̄pūt'
 q̄ iudiciū suū nimis p̄fert et imitit' prudētiā p̄p̄e. **D**e
 cui' ducat' p̄p̄e. lege sp̄s s̄a deq̄ d̄; eē it̄q̄. **D**e q̄ p̄terea
 si sciat p̄ictū suū eundē de q̄ fide facē sup̄iori nequit

Auarie obiectū est. **D**e auaricia
 imodecata possessio qd ex ḡnie suo nō vide
 t' eē mōrle vniūsalit' sed i mōrle tr̄sit dū
 ex delib̄cātiōe efficiat' & absoluta appetū
 tur querūt' v̄l rapiūt' a retinet' aliē iūctis dñs q̄liā
 q̄ modo fiat clam v̄l palā vi v̄l fraude & silio v̄l aux
 ilio p̄resertī si res sit nōbil' detmēt' et appetitu suf
 forate rōē et a di seruauo p̄cāq̄ t̄pediete etiā lūca
 v̄l p̄p̄a bō appetūt' q̄nt' seu retinet' q̄ i eis spes tota
 auxilij velud i dō ponet' mōrle est quā auaricie sp̄s
 ob hoc apl̄s apellauit ydolorū seruitutē. **N**ō d̄; aliq̄s
 dici tenē re alienā iūto dñō q̄ius nesciēt' q̄n dñs
 p̄sūt' rōnabilit' & sensu q̄ fūlitate v̄l aliūde
 dū sciūt' a si iux dictamē rōē rōis ita d̄; & s̄etie
 q̄admodū i extrema n̄titate. a dū cū nōbili detri
 mēto reddētis & cū modica v̄litate recipiētis alienū
 qd dāpnū s̄b pua exp̄cātiōe p̄t euitā. **N**ulla p̄terea
 gladiū arceptū dicēt reddēdū i man⁹ dñi dū fuit

quoniam illi iustitia repetit. **S**ub finibus a sacris a imp
toribus prophetis quo ad omnes equitate quod sit de restitutione
facienda ipsi aduocati fouentes causa qua credere debet ius
ta a p dpa p dotes iusta et media fideles et iudices mali
v plati q pficiunt officijs publicis et bnficijs pfecti amittis
illos quos scire dnt ee raptores et aiaz destructores boijs
spicatis ipi p rursus siliarij dno ad talia iustas et
gnalit q talia agut a etia ssonant agentibz. **A**gre me
dno illicitis. illicitu est pla vl ming iux malicia medi
oz. varie sup scdm naz constructiuu i agredo ita vt qz
tiseat res i veru dnuum p rantis qz no. **C**ontracto qz
iuritat dno iure vl huano qz p mittit vt ifra dice
du est. **S**ymonia q est studiosa voluntas emedi aliqd
spuale vl anequi spuali constat qd de gne suo e mort
pla vl ming ppe vl ipe iux naz eig qd dicit spuale
Tpalitates ei ealie quibz eis dicite sunt ppe tn spua
les non existit nec symone nome n positio iure rea
piut. In actibz q st symonia solo iure positio cadit p scap
cio vt i receptioe modeata p sigillo a lra a sustetna
oe mistroz i tollaoe ordinu. i alio no ita. **F**acies ali
qd opa spuale et inde mcede tpale expatis a eot qst
na sit ronabile p rati altera symoniacy e a p rati corde vl
ore vl ope. **D**icit a tpale q p p p rati tpali p rati vt e ob
sequi curialiu et filia. **S**ustetnaoq modeatam sua i tpali
bz aliude no hita si qd expectat ex ope spuali no iurit ex
hoc symoniacy p rati q digna e opam mcede sua. **C**a
ueat tn tpus qst et scandalosa et atenois orlo sferuet
iuripet vt no ibi statuat p rati p rati i mcede tpali sed
sbo:diacy ad dm a no ita deu. **I**ta de p dcaaoe pmo de
dilaaoe di sup oia dici posset et de bnficiorum appetitu

Symoniaci ex pacto ^{ut} ope nullo ius acquirunt in beneficio
 vel fructibus eius qui restituere teneant. Secus si steterit in sola
 voluntate quia iam non dicitur studiosa. **S**ilicet de hereticis puni-
 endis. **D**istingue. **D**e ludo taxillorum de torneamentis de
 usuris variis et palliatis dicunt iuristam plures irritatos
 ab ecclesia illic esse strictos. **S**ecus in metris et hystrionatu et
 symonia iteiori in missis caradiis et aliis quibusdam ut for-
 te in deiciis mercatibus a medicina a advocacia absque dis-
 pensacione exceptis. **B**eneficiarius iusto titulo si simpliciter o-
 mittat divinum servitium in omnibus non videtur accipere ius in fructi-
 bus apud deum. **N**ulla faciunt ad hoc ut aliquis faciat
 fructus sui beneficii esse suos in foro exteriori immo et quod res-
 tituere non teneatur quia magis a peccato mortali non liberatur ut tran-
 re subito itis horis ad ecclesiam et iteacione solam quatuor et
 filia. **S**i ita boni beneficiarius habeat instituta pro pau-
 peribus et illa sumit ad alios usque ipse ad restitutionem
 obligatur. **S**ecus si totum sit commissum fidei sue ubi et si pec-
 cet contra et sacre lege quandoque abutendo bonis illis luxurio-
 se tamen restituere non tenetur. **S**i teneat quod plura beneficia ex do-
 no superioris in casibus non excusantibus hac pluralitate. peccare
 potest utique. conferens per discretionem. recipiens per abiciendum. **N**ich-
 ilominus occupans restituere precepta non tenetur. **S**i nisi perite-
 at et pro futuro provideat non est ei salus. **Q**uoniam in loca
 beneficia aliquos teneat auctoritate superioris illa possunt dici
 non beneficia sicut plures tunc in magnis frigoribus una
 tunc. et hoc unum morale si illa omnia non sunt nisi ad suf-
 ficiendum decem statum occupantis secundo scandalo et impos-
 sibilitate officii per se vel per alium non existere. **B**eneficiarius
 dat propter officium non quod in duobus horis solum aliquando
 duplex officium ad amplexus horas obligaret. **S**i officium

est qd ecclesie et p̄rio pdest scdm qd magis bñficiat⁹ est
magis obligat⁹. Si oib⁹ cōstātib⁹ hūc inde p̄fatis iudi
cādē debeat plat⁹ petrū ēē sufficiētiore nobilit⁹ et
sīplicit⁹ ad hāc curā obtinēdā et det sciēt⁹ i sufficē
ti petrat mortu⁹ qd nō h̄z rē m̄ oculm̄. **B**erq̄ si nō sit nō
bil⁹ dñā. **I**n collatōe bñficij p̄serti nō curati h̄rpt
respōsū liat⁹ ad obsequia liata & hōesta alia q̄ et
ad gen⁹ et ad spē p̄ficiēdi i futūo et alia. **I**n
ta dū tñ itēatō p̄cipalit⁹ et fīo sit de q̄ et uti
litus ecclesie et scādālū vitet⁹. **I**nsufficiēs ad ob
sequiū ecclesie p̄serti de quonō est spes de breui p̄
fū quorūq̄ si p̄mouei q̄rat petrat mortu⁹ et cū p̄mouē
silit⁹ si hoc sciētēbat⁹. **I**n moralib⁹ id qd modicū est
p̄ nullo repūt⁹ tñ diuiti modicū est qd paup̄i non
parū n̄ i sup̄ modicū dicēdū est apud deū illud qd
efficiat⁹ et p̄cipalit⁹ i ducit ā i duci q̄rit⁹ ad aliud qd
debet⁹. **B**erq̄ si p̄m sit i cōtāmētū et velud occasional⁹
i itētiōe recipiētis et dānis. scdm hoc q̄ntificet⁹ mū
nedū receptio i iudicijs et platib⁹. **R**atio licz alia
q̄re platū sicut ratio dāgit ut aliq̄s possit absq̄
p̄sup̄tiōe iudiciē se talē q̄le dicit apls oportet qm̄
ēē tñ nātus eundē ecclesie et p̄babil⁹ iertūa fidē
faciēs de sufficētia sua p̄nt appetitū talē ā exausa
bile ā lādabile efficē. **L**iberiq̄ p̄ hō lrat⁹ licē
ā i sua scā qd platū appetē. scdm itaq̄ exigit p̄
fciōne i ḡtutis de q̄ nō licz ita p̄sumē sicut de eu
diciōis q̄līte. **Q**uā curat⁹ baptizāe puerū sine
perciū ā sepe hē mortuū nollet licēt alicui q̄ue
pūlm̄ i mora vidēti dāe pecuniā nō ut p̄cū sed
itēatōe veraciōis suā redimēdi pecuniā n̄ cū curato

nō ī dñū et ius tāq̄ vē data sit s̄ ī p̄dīcōē deberet
 q̄ ip̄a restitui. **S**ile de p̄lato et iudice damq̄ iudiciū ī
 eis q̄ ḡtis m̄stie debet. **S**tudīū līr̄ p̄ferti auctoritē
 sup̄ioris et ad proficiendū pro se et alijs ī postū nō ad
 oīū v̄l curiositatē susceptū exaīfāc p̄t p̄latū v̄l cura
 tū a residēcia p̄soli pro tpe ubi de vicālo sufficiētī p̄usū
 est. Alioquī studē est se m̄cēnariū et lūpū oībz exhibē
Ad vigiliās mortuorū et alia suffragia q̄ in eccl̄is
 scdm̄ distibucōes cotidianas īstituta s̄t b̄ficiatq̄ studēs
 ā legitīc absēs nō tēt. **H**oras canonicas adaptāc horis
 diei ut p̄mā p̄me t̄nā t̄nē q̄uis siglaribz p̄sōis sit agnū
 ūm nō tū necessariū. **H**oras eī q̄sdā p̄uenīre v̄l s̄bseq̄ pia
 itēnōc seu utilitē phas est ut de r̄ro dice matutinas pro
 mane seq̄ti. **U**sū eccl̄ie succūq̄ suq̄ est p̄cipalior t̄ptu
 lq̄ ā quā actualit̄ icolūt b̄ficiatq̄ reglarit̄ īseq̄ d̄z nisi
 dispēsēt v̄l sup̄ior auctoritas v̄l paup̄tas v̄l pia m̄uō
 nū cūctas atq̄ utilitas. **U**sūm ap̄c d̄cā q̄ iuri d̄no et
 nālī ītriat et de se m̄rle d̄pā h̄z est aliq̄ recipe ex pacto
 v̄l sorte. **H**ortē v̄o estiamq̄ appellatā ius qd̄ habet ī
 re p̄ v̄dīcōē ā ep̄nōē ā alīū modū scdm̄ q̄ t̄nsit
 d̄nūm rei ī emētē et fit sua. **Q**uia ius v̄cēdi pecūiā
 ad tēp̄ v̄l p̄ s̄ nō t̄nsit ī aliq̄ absq̄ eiq̄ d̄nō p̄pterea
 ī materiā pecūiē imodica et v̄dīcō cotādūt et illuc
 seq̄q̄ usura collōt. **I**bi eī aliq̄s p̄ reā sua aliud dāc
 pellit. **R**ecipiēs ad usuras n̄tēte xp̄ulsq̄ s̄b ītēncione
 dādi illud qd̄ est v̄l sorte tāq̄ suū et ad redimēdū
 vexatōēs suas et dāpna nō videt̄ m̄rlet̄ deliquere
 q̄ n̄c ap̄c cū usurario dāpnabilit̄ exigente p̄cipat ī
 cīmē sed n̄c p̄ hoc ius h̄z usurariq̄ ī dato obstātē eccl̄ias
 tica auctoritate q̄ recepāōē h̄c irritat. **Q**uīd fere

contractus usurarius ex genere suo potest per priam intentionem dantis et tempu-
ritas transire a suo genere in operam pietatis ut si cum succedenti principa-
liter indigere prius ex una parte et perservandi se depernem ex altera
petat aliquis vel sorte si in tale tempus sua sorte ei detur sic
quod mallet teste ipsius sua sorte apud se manere nunc sine il-
lo prius quod tunc cum tali prius eadem recipe ob dampnum tunc vel
probabile quod ex solutiois dilacione sortitur sicut in redditibus sen-
sualibus recipiendum per duos etis terminis quibus pena pecuniaria
potest non solvendi die assignari potest aliquis rationem intentionem et prose-
cutione solutiois taliter statuere in predictari contractum vel accessionem
ad terminum. Est autem illius intentionis signum si mallet creditor id quod
accessum est tempore statuto vel prius recipe quam terminum elabi et e-
adem tunc. **Hic** de ementibus redditibus sub libertate redimendi iudica-
mque vendiciones ad terminum ad tempus in ratione prius. **Salit** muta-
ciones in quibus per diligentiam venditoris res in nullo melioratur cum tunc tunc
lucrum affert absque predicto dampni scilicet frequentius patitur mortalia quibus non
non sunt usum proinde. **In** guerris faciedis quod malis terminis plene
sunt non ad istos innotescunt nunc ad illos sola utilitas reipublice
eos excusat a mortali quod utilitas est uno civium cum principem et ad-
iuvem et perservatio prius a cautio dampni publici nobilitas
peioris quod sic dampnum predictare ex guerra proveniens. **Quere**
iuste scire esse tales a que tales dunt iudicari non excusant
a furtis homicidiis et rapinis qui restitutiones a emendas
fieri necesse sit quantum est possibile. **De** virtutes populi in eis quod
non sunt iura lege dei et nec poterunt ex suis vel patris demeritis
ut infirmitatibus et rebellioibus rationabiliter introduci ut taliter
Adam agnitiones et filia sicut iudeas postulantes regem
dominus iposuisse videtur. **Acceptio** populi in gubernacione republi-
ce et qualiter apud omnes iudicem et principem de se illata est nec
mortaliter nec velaliter ex iustitiam et obiecto et pollucie tunc.

libz marie & batia nō est ā acceptio p̄sōz nī ubi debitū est
 et parit: utrobiz etiā ī gēis faciedis unū cape aliū
 dūte nō est acceptio p̄sōz ā si res nō sūt pares **R**etine
 tbuta et s̄s̄idia rōnabiliter ītrodūta p̄a q̄ ē furto s̄pli
 a ī s̄bditis. & exigē violēt ā fraudulēt s̄s̄idia ī debi
 ta ā s̄bditis p̄ p̄ncipē m̄p̄ia dāpnā est. qm̄ at hoc est
 et qm̄ nō ḡnālū reglā ēdī neq̄ **M**utatio monetar
 p̄t ēē par ā mai9 delictū ex se. q̄ ēēt ī cāū falsā ali
 q̄ fabricae qm̄ s̄dīm dāpnū rei publice op9 tale qdlibz
 assumit modū d̄pe. q̄ si p̄ncipēs dicat se dñm monete
 ēē sit etgo dñs bon9 dispēsator nō tyrān9 dissipator
Quā s̄ p̄ncipis nō quidē appetitio imre nec pro se
 sed pro nātate rēpublice **E**t q̄ murū cū nātatis facit
 p̄sone etiā siglā aliena ēē sua **Q**uā bñficia s̄ pape
 tāqm̄ ordinatori sup̄mo nō tāqm̄ dñō ā possessori p̄mo
 nec tāqm̄ īmediato dispēsatori reglāre et unūsalit
 nisi p̄latorz īfeloz īq̄tas ā manifestae ecclie utilitas m
 sibi cū istud exigēt **A**b usurariis et raptoribz ques
 t̄ h̄c stat aliud ab usuris et rapinis sufficiēt p̄ sustē
 tatiōē tot seruitoz v̄puta q̄tuor et nō plūm p̄t ser
 uitor sibi necessari9 vna ex ill q̄tuor stipēdia obsequi
 sui recipere alit nō **N**ō dūte p̄cām nī restituat
 ablatū hoc ē nī volūtas efficax restitūdi assit dum
 possibilitas oportūtas accessit et prout sapiens
 p̄fētī p̄fessor p̄lat9 decimabit ut q̄ veris dñs si sup
 sūt ā h̄edibz suis ā si fici neq̄at q̄ nō sūt ā ignorat in
 p̄ios usus referāt ablata **D**enū de boīs altēi9 q̄pō
 īūto h̄z dūcē statū vlt p̄cām nātate sui et suoz
 maxie ubi posset laborae ā etiā ī casu mēdicie. p̄t
 hoc bonoz om̄ cessioz pro fiālī remedio iura īstituūt
Ab usurariis & raptoribz q̄s stat ex alio iusto nich
 il h̄c stipēdia seruitoz suscipe nō h̄z s̄b pena
 restitutiōis faciede et p̄ncipatiōis ī crimē

Fur à raptor no^{solu} restitue tenet ablata sed dapna inde se
pna oibz rite p^{re}satis **D**icit refectores testam^{en}tor à plus
iusto differetes cor p^{re}lenos iⁿ iue iactan^{ti} aiaz **N**emo
de nat^{ur}is suis s^up^{er}uat t^{er}et elargit ymo nec de nat^{ur}is
s^udm statū suū sed nec de sup^{er}fluo suis ut sua s^ut s^ub pena
p^{re}ti mo^{er}is ii ubi q^uis nat^{ur}as cū altari ip^{so} p^{re}sumit de
bete q^ualio noⁿ suatet imineret **N**at^{ur}as et extrema p^{ri}
mi p^{re}fereda ē soli dec^{en}ae p^{ri} statū q^utomagis sup^{er}fluitati
Priet^{er} d^{ic}te sup^{er}flua sua nobilit^{er} s^ummi p^{er} p^{ri}ntefuon
à alias p^{re}oia q^ui vsq^{ue} p^{ri}os ip^{sa} largiat^{ur} vix a d^{ic}ta mo^{er}is
à nūq^{uam} p^{er}t ex^usa **C**esauriae noⁿ ē illiatū dese si p^{ri}uidū
q^ui u^{er} ex cūstātiōis p^{er} fici cūiale ut si fiat ex alieno aut
desp^{er}ado de d^{ic}no auxilio à iⁿ grāde p^{ri}uidiū reipublice à
si alio p^{er}cutibz s^uat^{ur} **P**ede rem cūq^{ue} q^ui ep^{er}a ē si noⁿ
bū sit ex^ussa iⁿ lucro oibz mis^{er}is et p^{ri}udis et iⁿ dustis h^{ic}
ind^{ic}pesatis est reglar^{it} de se malū. et p^{ri}oia si p^{ri}te in
dig^{er}cia p^{ri}te hoc fiat **E**t si res v^{er}edita ex sua iⁿ dustia me
liore iⁿ d^{ic}ioez nulla adeptū ē nec iⁿ se n^{on} ex^ussera s^usideā
one ut q^ui p^{ri}oia et ad vsū facili^{or} s^u filia **D**es^u rex v^{er}
dedax quos ad ex^u p^{ri}u^{er} agnosce de facili sicut nec abs^u
dedi s^ut fallac^{er} autel sic nec eos d^{ic}ia n^{on} est p^{ri}serti quo
ad fori ex^ussera iⁿ d^{ic}ia et quo ad d^{ic}ia si p^{ri}oia q^uititas
p^{ri}oia nobilit^{er} ad des^u minuat **D**apna q^ui aliq^uis noⁿ
ex d^{ic}ia et neglig^{er}cia sua m^{er}ito iⁿit p^{er} v^{er}edendo
deduce p^{ri}serti si dapnū sit p^{ri}u^{er} de se et q^ui reglar^{it}
it^{er} ad m^{er}ituū alioq^{uam} noⁿ o^z ut si dem^{er}itoz m^{er}ces iⁿ
ius fortuita ass^upsit **B**ea p^{ri}tea ubi ex d^{ic}ia vel ali^o sp^{er}te
q^uis m^{er}ces des^uas iⁿ d^{ic}ia ut iⁿ eq^uis et m^{er}itis fici
solz si noⁿ lis ut v^{er}edat^{ur} p^{er} iⁿtegris neq^{ue} d^{ic}is irridetur
Cū deceptioe v^{er}le mediu^m iusti p^{ri}oia iⁿ tractū iⁿit

leges itemunt. In alijs uero casibz eadē si peccet uideat
 res suas enormit' tñ restituere nō tenet' emetibz qñtū
 reglarit' occit iudicandū. **Legit' p'scribēs i re p'us**
 aliena illā neq' quo ad deū reddē i'strigē. **De q' si fraus**
 i p'scribēdo fuit ut defcō bonefidi q' fraus si pateat in
 iudicio extēiori ad reddēdū p'scribēs ipellit' q' tomagis
 apud si lateat a pateat. **M**eritōres earū dū rerū
 si spnēt adiūce q' nō n' pro tali p'cio nōbilit' excessiuo m'
 res suas tēdēt ipi quox ad forū extēi' si sciat' et quo ad
 itēi' dāpnādi s't. **P**oluo decaz sac' dotibz ē de iure
 dīno q'tenā idē de iure sustēent' s' quotā hāc ut illā as
 signat' a t' alios redditū amūre positi iuris existit. **I**n
 redditibz ad uitā emēdis a gregibz ouīū p'stādīs ad
 modū lucrī sic i m'catūris. sic i silibz reglarit' itinc
 tibz q' nō penit' ex uno latē claudicāt. q' uidelicet ad u'
 tralibz nūc lucz nē dāpnū iūmz nē uedēt' nē emē
 ti nulla uidet' ē malicia de gñe sed cūstātiō alie
 vestri male posse nulla nescit. **C**āpsores pro cētū frā
 nis reddētes cētā quotā infic' ām cū itēq' pecūia et silic'
 m'catōres difficile est ab illicito strinctu libēare n' bonu
 faciūt hos strinctū pia causa qd' fieri nōnūq' posse non
 negam' s' secū' est oppositū. **I**n rebz q' usu peiorāt' a
 rebz i sup' q'z usus cūstātiōe dīni fructū affert cū lūa
 tū est p'ciū locatiōis adipsa. **C**ompag' dēre solidorū
 ad p'petuū sup' fridū aliq' cētū libz a s' obligatiōe
 totā magne hēdētis difficile ēē. dicūt aliq' p' dūm iusti
 ficat' p' dūm at poss' aliq' totū fridū uendē pro ui
 loi p'cio postea ipm' cūiōi reape usq' ad deductiōē illoz
Ola est appetit' **De uiuo gule** **D**ere solidorū
 imodeatū redendi. nō appetit' ex gñe suo q'sit

moſtis nec etiā i delictioe iſeſeſti. **S**it at moſtis
tūctat. Aut ſi comestio ē dē pphibitioe vſ. votū ſue
hoc ſit tūne abi ſeu tūp ſeu loci. Aut ſcdo qū aliq. ſci
pcepta ſt. ob gulā ſaēt. vſ. vſ. tēptatē obmutat. vel
pceptū pphibita. Aut tūo denuq. qū corp⁹ a rō nōbili
deſmēto p gulā ſaēt. vſ. vſ. tēptatē pguat. **I**n mora
libz ille dicit. tēptatē ſaēt aliqd. qū et ſi actu ſaēt neg
ligat. ſaēt tū d; et diſcū nō ſonet obue. **V**ocam⁹ ſup ſaēt
nō p dōmōſtōe ſed p vehemēte et pphabile aietuā. Je
iunio ecclie vſ. alcei abſtinēae nō aī nōbili et pogni
to gūamie ſui corp⁹ et vſus rōis obligat. ſedulo ſcda
lo. ſcdo tū leuit. ſibi figat gūamā ex ieiunij abſtinēa
qū ex ipā paucioe pōit q. ex gula. **Q**uei et ſenes
et pgnates et nūctes et firmi et paupes nō hntes
vñ ſel refici. et laborates nō hntes aliūdeſtātū ppe
tētem et itinerantes auctoitate plati et alij aſuetudie
dyoceſis i q. ſt. iſeſeſtes ab ecclie ieiunio regulae nō
exapit. **V**otū cartuſien. de nō eſu carniū votū
ſup alioz rehoſoz de mltis obſeruatōibz dūis ali
abſtinēis votū denuq. piculariū pſoz de cōis abis
nō edēdis tēctū vſ. de capite i cōis caſibz nātis ex
treme probabilit. ſi vota hec teneiet. iūmētis debet
iūmēt. **N**ō ēi lūz aliū dē di pceptū oandē q. ſcomun⁹
ſopm. **P**edudim⁹ tū i oibz ſcda lū pūſilloz. **D**ecioz
at; pūſioz ē abſtinēa imodeata q. voracitas aut
ebrietas. ſi dāi abſtinēa uſq. ad tbaaoz tēbu et v
ſus rōis nōbilit. et ſaēt. vſ. gāt et adducat. **P**am
reglarē qūto ſt. ſpūaliōra et qūto ſt. ſb. maiore ſpū
boi palliata tūto pūſioz ſt. et a ſanaaoe magis
diſtāt. **H**ntes iūmētū de nō ieiunādo legit.

mū qd nō est exceptū a iuribz p exp̃ssū sc̃am agūt q̃
 q̃ nō sūt nāc si disp̃sacōes p̃lati q̃suerūt. et q̃ se
 crete agūt id qd agūt ne alij sc̃dalizet. **C**aritas
 fr̃gē dedit restioes alias illicitā q̃z p̃t hospite
 q̃z p̃t ifinu solacōes q̃z p̃t obsequi p̃stadiū ut
 i seruitoribz mōchoz et ead p̃cipu p̃gustādo p̃
 i p̃gustatibz cibis eoz esq̃ dedit. **P**receptū de ieiunio
 ecclie p̃t aliqui serui dū dē deū mōlis amittitur
 gula. sic i mltis dīcēdū est. **E**brietas dē mōlis ē et
 gñatū oīd delcācio ab i potū q̃n aliq̃s tāta libidie
 comedit et bibit. et postpōit deū sic q̃ ubi aliqd deū
 p̃ceptū vno mō ut alie debet a se violari nichilomi
 nā a tali delcācioē nō cessaret. **P**ec̃ si delcāret ead
 ex assensu libeo cū dīn nō hoc fr̃gē si dāphiberet
 tūc ē nullū est ut tāta veniale delictū. et h̃z reglā
 i mltis alijs materijs vtilē locū suū. **P**robabile ē
 pedēte ter i die ieiunij sine cā nō ē p̃uicatorē
 p̃cepti i t̃ia restioē sicut i sc̃da q̃q̃m oppōitū te
 nē sit secūq̃. **D**e cōestioibz sp̃ez et filibz assuetudo
 tēat et delcāciois nimia libido vitet. **I**nebriat ali
 um facit ut usu careat rois i eis nōbile dēmetū p̃c̃m

Luxuria ex gñe suo **D**eluxuria mortale est
 mōle dīcūq̃ p̃t corrupcōes gñatūe ṽtutis
 maiore q̃ nutrie ac mōre eis nēcitatem
 Et q̃ dīnat hūc p̃cepto. nō mechaberis
 et ut p̃ bona m̃ionij actū iste q̃ret excusai. **C**onsensus
 i delcācioē luxurie cā obiectū sibi phibitū est mōle
 p̃c̃m siue sit i cogitacōe seu i ṽbis ā i visu ā tactu aut
 nutibz ā opacōe. **C**onmōbre familiaritas magna hoīm
 carnaliū mutuo p̃ferti ad nudū q̃tūq̃ sit eiusdē gñis

a seculis a diuise etatis pculo ppta est ideo q vitada
 Grauitas pcoz luxurie ex gne sic ordiat scdm gnuq
 et muna gne qm ex cūstāns possit eoz gūtas alit
 vaia **Bestialitas** cū brutis **Homocia** cū eodē sexu a
 i vase nō ordiāto **Mollitas** scilicet **Paclegiu** deo dedica
 tate **Incestu** pnti **Drupru** vginu **Adulteru** ligatoru
 fornicatio solutoz **Luxuria** gūalit **licitu** ē suā castitate
 sicut piam vitā defendē vni vi repellēdo **Delcāno**
 vi cū vxore licita ē causa prol cū reddēdū debitu cū
 pseruatiōis ab īstinēcia prohibita Et si sola delcāno
 qrit cū methas cū vici mīoniat sic q ex nō qret
 neq fit cū cūstāns aliunde phibitis illud a nullū a
 tātu vaiale est pām **Uxoratoz** alit pām pē mōli
 ē i mīonio si cū decmēto nobili plis pcepte a gūande
 sciēt fiat ut tpe mēstruoz si extia vas si cū deside
 rio absentis q pntis alit nō sui si pūcipalit ex
 cū a ex fīe mōlit nōis **Facilis** ē sepe ab ope carli
 tōlis abstinēcia sicut i vīgibz et vidius q modeste ma
 rilem copulā qre sicut febris potu et ignis flatu et
 pruritū a tactu tāde magis succēdūt q corp q sacer
 dotis si vxorariet cēt vxoris sacerdos q totū ēē debz
 dno pfectū et expeditū a cura rez familiarū et so
 luti legibz ciuilibz et ozi iugit vārie rōnabilit
 astrigit voto mīstis **De decē pceptis decalogi**

Diligē deū sup oīa ex toto corde ex tō
 tā ex tota virtute qntū sufficiat via
 tori ad salutē est talit affici ad deū ac
 tu vlt hītu q di aīnā cūbz alit rei
 dilāoni anpōit sic q pro nulla dilāōe
 sui vlt alit rei cūitate velt desere p tūsgressiōez cui
 rūq pcepti dñi **Secūdo** scdm legem tētur pōia

eligē amichilatioē seu dāpnatioē etnā q̄ p̄māre
mōrlit. neutz quippe p̄t eligi licite stāte lege de p̄
repto hūde cāitatis tūqz neqz amichilatio stat neqz
dāpnatio. **P**ropositi alicui viatori ista q̄stioē et sili
bz an tunc patet ēē ī igne p̄ unū diē q̄ p̄mō mōrlit
asentē. nō tēt. ita hoc delibeāe absolute de alterā p̄mā
sed teneat suspēsū iudiciū asiderēdo fragilitē suā et fi
dedo ī dīna mīa q̄ ut vlt nō p̄acet eū ī talē tēptatioē
iādē ā si p̄acet dō faciet cū tēptatioē p̄mētū ut possit
sustine. **P**ropositi huiusmōdi q̄stioibus q̄ hō faciet tēptā
tioē fori p̄ntē. Aliud ē optāe ē desideāe illud qd est
mēliq et iudiciū illud ēē eligibiliq ā minq fugibile al
tēo Aliud delibeāe absolute q̄ ip̄e sic faciet et sic eliget.
qm̄ p̄mū est pie et fidel aīe. scdm de p̄supāōē et tēme
ritate dīpat. **I**urāe p̄ dīm qd ē eū testē veritatis addu
tē fit licite p̄mo mēitōne dū veritas s̄best et reuerēcia
comitat et pia nātās ex huāna t̄mūte asurgēs ip̄el
lit. **I**urāe iurāū est p̄ie dīm ī falsitate t̄q ēē testis ne
q̄ iudice p̄mo dū ex delibeāāōē fit sp̄ est mōrle. **E**xigē
iuramētā ab hīs de qbz de qbz vehemētior est p̄supāō
q̄ de opposito apud exigētes q̄ deieciabāt et ad hoc ex
delibeāāōē ī dūce vix ā nūq̄ caret mōrlit delcō n̄ for
san qm̄ apud iudices qbz ex officio sic exigē n̄cē est
Neqz n̄cē est neqz utile et sepe cūosū exigē iurā
mētā ab hīs q̄ q̄stionāt ī iudicio exteiori ecclēsiastico
vt cūli qm̄ p̄sumi p̄t vehemēt q̄ qdā deieciabāt et
qm̄ eoz iuramētō nullatenq stat. **D**e re p̄cāq̄ occulta
q̄ s̄q nō p̄t p̄bāi testibz duobz neqz rem publicā scāda
lizat nullq ī foro exteiori licite p̄t ab alio iūto iurā
mētū extorq̄re. **Q**uāuis sp̄ nō tū pro sp̄ obligem

colle dñi nō solū nē talit' sed etiā signis exteriōibz. Illa
tñ signa p vaietate tpi et hoīm pūt vaiari sicut ozo
nes genuflexioēs thurificatioēs prostatioēs et psetatioēs
cādalaz et victiē et filia. **S**ignis exteriōibz nūq' bñ colit'
dñs qñ illa vñ nequt fieri bono aūd vñ scandalizat ex silitu
diē sui ad ydolatrā a' aliā inhōestātē qñadmodū fit ī in
fantiē stultoz apud mltos et ī istis delatioibz bacloz
p mltos sacris ornāmētis idutis et qbusdā silibz q oīa
platoz sollicitudo tēbet' abradē. **O**bservatio sabba
tismi quo ad cōstitūtiōis tpi et modis et loci p māxiā
pte relicta ē detinūtiōi platoz q agnoscat' tñ ex eoz
istitutis tñ ex assuetudinibz p eos legitime tolerātis. De opi
bz seruilibz nō excedis diebz dñicis et festiuis plq ut frē
qñ detinūat assuetudo loci et psonaz a platis tolerātā q
alia lex scripta. **C**ōsuetudo excedi opa seruilia h' ab istis
h'et ab illis ī diebz festiuis tñ māxiē dīceda eēt cor
ruptela qñ tōlit' a seruicio dī et a cltū festoz et max
ime ab auditu misse reiōret qñ pteā h' seruilia ma
gis ex cupiditē q pua nēitate reipublice pntant'. **I**o
a et alie recreatioēs corpales apud vulgū diebz festiuis
qñ n' sepius amixtas habeāt malicias extra dī legem
nō tñ p dñm ecclīasticis obuiāt istitutis. **O**pa ser
uilia plenūq' fructuosā fierēt si nō ea phibēt ecclīa
q illa q vulgares ī festis excent appcā platoz. **I**te
attēde ita festiuitatū mltitudiē ne sit illa ad cumulu
pm potū q ad cultū. **D**ilige pprimū sicut sapiē est
velle ppiō ea oīa q scdm itāz rōne hō velle siliē ppi
mū suū velle sibi. h'et at st' idispesabilē hō caritatis
et grē. **E**nā bonis fortunē et nē ex grē qñs dare pnt
hoīes abuti ī pmiē suā vñ alioz nō qlibz tenet' vel

le illa cuiusq; p[ro]prio suo f[aci]t aliqui n[on] velle q[uod] et sc[ilicet]m r[ati]o
ita debet h[om]o velle de seip[s]o. Sic iudex c[um] amore p[ro]mi
neat ip[s]m a bo[n]is spoliat. Sic i[n]genit[us] et sci[us] et d[omi]ne
p[ro]nt[er] desideat ista v[el] illi p[ro]prio n[on] ad[de]e d[um] no[n]atua credu
tur. An religio[n]is i[n]gressu teneor p[ro]videre n[ecessitat]i p[ro]p[ri]u
extreme si possu[m] d[um] n[on] aliunde pat[er] eis p[ro]missio n[on] excusa
ret me religio[n]is i[n]gressu qui peccat i[n]trando et p[er] i[n]tritu
p[ro]fitendo. Si t[ame]n n[ecessitas] illa n[on] sit extrema a pat[er] aliunde
p[ro]missio n[on] teor p[ro] i[n]trando exie religio[n]is i[n] p[ro]fess[i]a. Duple
orib[us] n[ost]ris q[uod] o[mn]es d[omi]ni p[re]ces p[ro]nt[er] obediendu[m] est de rigore in
eis solus i[n] q[ui]b[us] sup[er]iores magis at[que] ei au[n]q[ue] auctoritas pot[est]
or[um] attentis c[on]stitutijs p[er]sone t[em]p[or]is reipublice et utilitatis
i[n] istis v[el] i[n] c[on]suetudib[us] rem publicam p[ro]p[ri]a obediendu[m] est prin
cipi q[uam] p[ro]p[ri]o. sc[ilicet] i[n] re domestica. p[ro]p[ri]a obediendu[m] de manacho
resp[ect]u pape et ep[iscop]i et abbatis et p[ro]p[ri]is t[em]p[or]al[ibus] dist[inct]io
loci habet. Q[ui]nto plures dilacionis t[em]p[or]is d[omi]ni c[um] aliq[ui]e
p[ro]p[ri]u[m] v[el] e[st] h[ab]itudo p[ro]p[ri]a et s[ub]iectio[n]is ad i[n]uice bo[n]ita
tis et r[ati]o agnacio[n]is beneficencie s[or]or[um] p[re]e et fili[um] t[em]p[or]is
recedis p[ro]p[ri]is ille d[icit] p[ro]p[ri]a amari et p[ro]f[er]ri t[em]p[or]is obligatio legib[us]
cauta obseruanda est. Ab i[n]imico p[ro]p[ri]o t[em]p[or]is satisfactio de
i[n]iuria ego teneor satisfactio[n]is suscipe v[el] t[em]p[or]is t[em]p[or]is ob[er]u me
im[us] a societate soluta a alia dilacionis signa possu[m i[n]
dicere ad mei et sui cautela[m] et n[on] ad r[ati]o[n]e. Inimicu[m]
n[on] pat[er] corrigi diligo q[ui]ntu[m] sufficit ad salute[m] si ei no[n]
lo mal[um] d[omi]nacio[n]is neq[ue] d[omi]ni t[em]p[or]al[ibus] p[ro] i[n]iusta media
Inimico meo i[n]corrigibili optac[us] fas habeo vt talit[er] si
bi sit i[n] a[n]i[m]a v[el] i[n] c[or]p[or]e q[ui]ntu[m] sufficit ad hoc q[uod] neq[ue] i[n] neq[ue]
reipublice i[n]iustu[m] d[omi]nu[m] possit d[omi]nare. Iure n[ati]u[us] vim
vi repellere licet sic q[uod] p[ro]p[ri]a aliq[ui]s a q[ui]ntu[m] p[er]sona cuiusq[ue]
dignitatis etia[m] papalis via facti et n[on] hab[et] iuris
remediu[m] fas h[ab]et i[n]iuria de f[aci]o resistere sc[ilicet]m q[ui]ntu[m]

iurie sc; qntū requit et sufficiat et illū ad suū
tamenū ab hac facti via. Casus mlti ee pnt qd
qd se gerēs pro papa et p tali hētq ab ecclia potest
potest a sūdito licite vl' occidi vl' carcerari vel p modū q
dā appellatiōis ab eo vl' sūstractiōis a sua obediēcia de
clari nisi forte obstac mōstret. Astituo aliq nō huāna so
lū sed dīna atq; reuelata huic nālī iurē pūdicās. Nūq
pro saluatiōe vite ā cuiusq; rei sue litz alicui mortē alte
riq de p se facit via fā pūare et maxie illiq q nullā ifert
iurā. Nūq pro saluado vitā suā corpale st in opū via
fā a se puniēdi ut si nō alit euade pū aliq se p septe qm
pterēdo puulos viā obsidētes mors potiq ē expectanda. I
ta dū qd est extrema finis nēitate nō d; ab alio sili
t famelico panē necessariū extorque. **De sacmētis**

Si oī sacmēto si desit itēcio actualis vl' habitual' fac
endi illud qd xpc iūstituit et ecclia itēdit nichil agitur
Siliē si forma amittit' ā corripit' et materia debita ā
si nūst ydoneq; sdeficit et hō pāse q aliq; sasmaticq;
est vl' hētq; vel p sūsq; et excoīcatq; vl' deq; datq; nō red
dit ipotēs ad efficiēdū vl' sferēda sacmēta nī desit a
hūde vl' potestas ordīs vl' itēcio debita vl' materia vl'
forma qm s qredo talia i casibz phibitis qm s delicti
reus teneat. **F**iat sp qd meliq; eū de possibilibz dū
itā sacmētoz mūstioz dubitatio aliq; rtigerit ā supplea
t' caute id qd amissū fuerit et sū qdā adiōe si nō erit
illud iterādū. **T**estimonialia seu figuratiua legis atq;
an xpi passioz erāt iudeis nētia postmodū p aliq;
tpe licita sed iutilia tādē ut nē obseruātibz et spē
meis ponētibz mortifeā nec ab eis sumēdū est effi
cax argumētū q mō talia i aliq; casu agē debeamq;

In casu dubio vehemet' an aliquis sit vel nō sit baptiza-
 tq vt si sit expositq vel baptizatz i noīe xpi tñtū a alio
 tali dubio itet' baptizing sibi hac additōe **S**itu es bap-
 tizatz ego nō te baptiza **E**t si nō es baptizatz. ego te bap-
 tizo i noīe p̄is & filij et sp̄s sc̄i **B**aptismū sanguis dat
 martiriū et flammū. **A**ctio de p̄is a satisfactio gr̄tuta.
 p̄mā nō iteat' alē ab obligatiōe baptismi flammū si
 facultas affueit nō excusat **E**a q̄ s̄ de decētia sac̄-
 mētor' nōbibi iſtituta et p̄m̄lgata ab ecclia nec
 abolita s̄ p̄ nō v̄sū et si nō sunt de nēcitate sac̄mē-
 ti ad faciēdū id qd̄ itēdit' s̄ tñ de nēcitate p̄cepti ad
 obligadū nescit' & negligēt' absq̄ rōnabili cā dimit-
 tāt' **F**orma i oī sac̄mēto p̄t corrip̄i a p̄additiōe a p̄-
 ſtrictiōe a variatiōe a it̄ruptiōe nōbile q̄ modica
 nō ipedit **S**icut additio ſubtrictio & variatio si neq̄ tñ
 hāt formā ad ſenſū aliū neq̄ i intelligibile redd-
 itz iſſuete et cl̄pabilit' fiāt ſac̄mentū tñ nō a-
 nullāt **N**ec i baptismo s̄ de nēcitate ſac̄mēti. m̄s-
 ter ydoneq̄ materia q̄ est aq̄ elemental' fluida ad
 diām luti et aq̄z q̄ s̄ artificiales. itēno actual' v̄l
 h̄itual' faciēdi qd̄ ecclia itēdit it̄igēdo nō ſb̄m̄-
 gēdo ex aq̄ illa baptizadū a ei q̄p̄tē p̄cipalē nu-
 dā et q̄ aliq̄l' ſc̄ntiat ſactu v̄l h̄itu v̄l i p̄ntibus
 dūcēdo ſil' hāt formā **E**go baptizo te i noīe p̄is et
 filij et sp̄s sc̄i **A**mē **N**on iſt' ydoneq̄ baptismi re-
 glarit' et ex casū nēcitatib' ē ex ecclie p̄cepto ſac̄-
 dos q̄ p̄mittē h̄z exorcismos et cathesizatiōes et alia
 obseruāe q̄ i libris ſtinet' **D**e nēcitate ſac̄mēti
 q̄libz viator ad excludēdū āgelos v̄l demoēs q̄ ſil'
 poſſūt it̄igē et v̄ba p̄ferre. ad excludēdū mācū

et mutū aliū a se q̄ nemo se baptizat et cōcedēs hī
tualit' v' actualiter qd' ecclia cōcedit etiā si nichil
credat de effcū **B**aptizādū ydoneū ē q̄libz viator
nō baptizātū q̄ sentit iēptatiē baptizai v' i fide p̄n
tū vel offerētū eū v' ecclie si nūq̄ capax fuit rō
nis ut p̄uili **S**i at̄ fuit aliqui capax rōnis et disse
seit cōtinue baptizai ā si nullo mō cōsēnat dū vtit'
iōne baptizai nō debz **V**erū si p̄ ante cōsēnat nō renō
uit q̄ p̄sūt' ab ecclia nō cōsensurū si rōe non cōtinet
Baptizādū nō est fas cōfiteri sacramentalit' cū bap
tismū sit ianua sacramētōz et de origīli cōno actualis
neq̄q̄ exigit' de actualibz vō sufficit displicētia i gñā
li absq̄ obice male volūtatis p̄ponētis actualit' se
peccatū quō obice postea cessate baptismū efficiā
am suā caput **B**aptismū dicitur penā et culpā ex
tēgō loq̄do de pena debita p̄cīs nō ex cūli q̄stua
ōe ut sūt irregularitates et mortes pro delictis cūis lo
q̄do p̄tea de pena debita p̄ se q̄ penālites hūiū vite
debite origīli p̄ accides manēt ut sitis fames ē quo
rū cū est p̄m origīle sine quo nō venisset **S**i p̄uili
ifidelū baptizēt iūctis p̄ntibz i fide ecclie illi sūt vāc
baptizati nec debēt reddi p̄ntibz si p̄ctim timeat' **S**i
milit' illi q̄ metu metu cōducūt' ad cōteū cōsēndū
baptismo q̄q̄ talia agē rōis vsq̄ ecclie nō approbet
Baptismū flūis differre licz q̄n et vbi nō appa
ret scdm vāciles iectūas p̄pā mors et spat' possi
bilitas seu aggrūtās maior recipiēdi i postm quo
cū et si sbito baptizādū moriet' salū ē **S**acramē
tū cōfirmatiōis ad robur iūctū tenet' q̄libz p̄pān
hūis vsū rōis nō cōtepne p̄serti iūctē p̄cto cōfessū

oibz ppi corā ifidelibz faciede **E**ucharistie sacramētū
 duplicē hz formā et materiā de nātūte sacramēti **For**
 ma 3fectiois corpis ppi est ista **Hic est corp9 meum**
Et forma sanguis **Hic ē caly sanguis mei** a hunc equo
 les qd dicit apł grecos **M**ateria corpis ppi et paib
 de tico p maiori pte **M**ateria sanguis unū de vite nō
 trābatū ī aliā spēs vti accū **C**elebus 3suetudo et
 ordiācio supior ī eis q ad solepnitē misse et gñalit
 oim sacramētorz spectāt obligāt ad nō 3tepmedū hui9
 moī 3suetudinē et ordiācioē qd libz solet hēre obligāt
 pterea ut negligēcia frequēs et crassa fugiat **F**acta
 diligēcia solita fieri ī talibz cā materiā corpis et sang
 uis si p maliciā a negligēciā mīstri alit oblatū fuit
 q debeat utputa aq pro vino pūteat ī oē euctū sa
 cros et si res nō sit et qd obmissū ē suppleat vl enē
 det pserā ut itegritas ī 3fectioē et pfiōne sacramēti
 3seruet **D**iscrīne noui pti mōlis ī celebrādo vita
 tur si post discussioē 3sciē q reglarit ī talibz hzi solz
 et celebrādo nō habeat 3sciāz fixā a eq firmā sicut
 de oppoito q sit ī pti mōli vl alio legitio īpedi
 mēto ut ē irreglaritas et h vōt cētudo moral vl
 cūlis q hō sufficiēt pbat9 est **E**xistete cū quo hō
 pē celebrāe licite et a celebrādo licite desiste lau
 dabilis est ceteris pibz celebrē tūm q op9 de se pui
 legiatū est 3 fructuosū tū q a nobilioi vūte pro
 cedit celebrāo q fit ex amore q omīssio q ex tūore gñā
 tur **L**audabilis ē q oppoitu ceteris pibz et cessāte legi
 tio īpedimēto cotidie celebrē **D**ollutio noctūa
 tollēs sufficiētē deuotioē recollitioē et reuēciā ad
 sacramētū eo q aīa magis inde ebes et cūlis effecta

est impedit a celebratione quod dum talis caritas et ebetudo
regnavit in casu necessitatis urgente ut si sacerdos sit unus
et missa porroctual fuit celebranda. **I**tem quod habet
tunc et facile sui recollationem vel aliunde manum deiotum ad
sacramentum et reuerens post nocturnam pollutionem non vide
t per ea impedi qui celebret die septima confessione tunc in
omnibus euentibus precedere quam nimis sordes corporales impediunt
in pro quito vel si parum vel si in horrore et scandalum assis
tendum vel deuotionem debitam tollunt. **V**ir et leprosus et
vir menstrua patiens a celebratione secreta non ardet.
In omni adoracione sacramenti altaris subintelligit adiao ista
vel silis si sectio rite et debite secundum institutionem propriam fu
erit celebrata ac proinde adorans alienus est ab ydolatriam quibus
celebrans non sectans est in culpa. **A**pparete figura cum
sacramentum alia a figura solita panis et vini. non conuenit sa
cramentum suum sub illa forma neque sine adiao implicita vel ex
plicita adorari. **P**ositus pluribus hostiis super altare si
sacerdos intendit qualiter omnes assecrere ille assecrere erunt
si tamen duas ex illis quas determinate signat ille due sunt
tamen assecrere. Si illas duas intentio suo determinat nichil
il ibi assecrere obstaculo asfusionis intentionis propter quam ista
non magis quam illa potest dici assecrere. **N**egligentia vitu
pabile est et sepe criminalis quod sacerdos a celebratione
et catholice huiusmodi usus rois ab eucharistie suscep
tione tollit abstineat. **I**lli pueri si ydonei suscipe
eucharistiam et ad hoc legati videtur sel in anno quod se
cundum leges censentur habiles ad nubendum. potest quod
deuotio etate hanc puenire sicut in quibusdam etate supplet
malicia. **A**udie missam integram est de obseruacione sab
bati hoc est diez festorum pro tpe legis euangelice nisi

p' impedimētū legitimū aliq's se tūcat. Tale vō ipedi-
 mētū scdm loca et tpa et etates et consuetudines vane
 iudicant. **Obligat** i celebre pro quolibz duoz vnam
 missa nō absoluit vna celebratio. Vna quippe missa v-
 tute opus opati ex quo finiti valoris est nō tūde tol-
 lit de pena nec tū redimit qntū due. **In** annis
 et receptioe missarū pro vno p'cio sue sustenta-
 tiois i filibz tēptatio vī sapiētis locū hz. alioqū nō
 videt' quō sex ā septē annis i eccl'is cathed'ibz lic-
 te sil' eadē die iugerēt. **Obligatū** ad s'bidia spūalia
 tutū est digē i tēatōz suā ad deū sic qd' dignet' dis-
 ptur de valore sacmētōz vel suorū bñfōz q'lit' et
 qntū vidz se apud bñfōres eē astrictū. **Cautatis** ē
 maioris spūalis eliofia q' gratis dist'buut meita sua
 satisfcoia ad libeātōz aīaz q' eleofia corpal' et quā
 q' tal' nō inde min' hētur sit de p'mio eēnali cardia
 tū inde de p'is pat'is ceteris pibz satisfant. **Fallūt** plu-
 mū hī q' potētes aliunde vīe obligāt se ex bonis eccl'i-
 astias vel aliis ad satisfaciēdū pro aliis delictis cū hoc
 cedat i retardatioe satisfaciēdi pro p'is et h' sola iudix
 i probae bñfōz plūalite sufficēt. **Expedies** videt' ut
 nulla excoicatiois suā ferret' de fco a iure v' iudice ne
 q' pro p'nti neq' profuturo n' pro manifesta p'iuācia q'
 se mōstuit aliq's nō patū audie eccl'iaz alit' q'lit' habe-
 t' sicut et hī et publicā audie eccl'iaz patq' nō est.
Expedies videt' ut nullq' tenet' alui vitae qntūq'
 excoicatu a iure n' postq' a suo iudice fuit denunciata
 eē tal'. Siq'dē i oī casu alio videt' possibil' excusatio et
 tēptatio eoz q' aliq's mittit vñ excoicā dign' ē q'
 nō debeat euitā a p'icula p'sona et hoc tollēt māg'.

nā i politica iustitiae iustitiae Expedies videt quod
 sententia excoicationis late fuit et iure scripto qz vsqz mul
 la est a pla obest qz pro sit expissa reuocare tñ i pñtione qz
 i dporesibz et i ecclia vniuersali cassaret Expedies vide
 t iustitiam a iā iustitioris tal iustitiam ut sola excoicatione
 suspensa a iudice et pro tali denūciatqz tñ dicit irregla
 ritē iustitiam se sacmētis et qz sola tal a pñte absolue
 di i foro sñe spoliata referet Principulqz et a sūditis vix
 alit aufeibilibz pñtē i materia sacmētali cōfessionis hoc
 auferret Expedies videt ut nulla sñia excoicationis fo
 ret n̄ pro iustitia fñ i rebz pñe spñalibz ut vbi tñsgres
 sio vñt manifeste i dñsioz fidi t sñe spñalis libertatis
 sñe et dñz ut videt qñuor eē i foro exteiori pñtione tñsgres
 sionis qz dāpnū fuit illatū Expedies e i mltis defu
 bz illos vl toleat vl ad bonū figz ordiare qz pñtione
 nes sñia et cōpñtione a pñtione rigorosas eos
 conai fñditqz extirpae ut de currens pñtione anū de ca
 pellatō mñtariis et sñibz **De penitencia**

Diuinal ex et nō solū iustitiam obligat
 ad cōfessionē sacmētale pñtione actua
 le ut fiat sñt anū morte Hec sñt sñt
 tpe ad iustitiam ipñ nōtē est qz sñt
 iustitiam iustitiam expñsio tpe iustitiam libe
 arbitrii i deū et pñtione detestatio Hō nō sñt tē i media
 te iustitiam pñtione iustitiam n̄ pñtione sñt pena noui pñtione mōt
 uō dat et spñt pñtione deqz qñ sit fragiliti mñt iustitiam
 et illud qñtū sit i oibz qñtū reglā diffinūe nulla
 pñtione Obmissio iustitiam cōfessionē sicut i alio acti
 bz pñtione nō vñt obmissio nisi sit res pñtione acti pñtione
 tñpal dñt debet fieri et nō res pñtione tñt iustitiam qz vel

antecedunt vel committunt vel subsequuntur alioquin obmissio
 oēs in una obmissione nuñtaretur infinite. **Q**uibus de
 actio idcirco confessio in actu vel in habitu a proposito vel
 in voto eā ubi fieri actu cessante impedimento alio quod dupliciter
 contingit. **P**rima institutio ecclesie sel in anno. **S**ecundo sus
 ceptio eucharistie vel celebratio et sacramentorum aliorum suscep
 tio secundum quosdam. **T**ercia periculum mortis vel silite imminetio
Prima ista quod alias non habet oportunitas confitendi peccata
In recordatione peccati mortis dum missa iam ponit usque
 ad hoc ut amode sine scandalum deseri vel trahi non va
 leat a dum sacerdos aliquis deest et magis necessitas sufficit
 etiam includens propositum confitendi. **C**ircumstantiarum quod duplex est
 una quod impedit quod minuit quod aggravat quod
 et alia species transmutat. **E**theculatio non solum per circumstantie
 sed peccata ideo sunt de necessitate sub expressio confitendi. **P**rimas
 non expedit dicere ne secundas regulariter. **T**ercias expresse sepe u
 tile est et quibus secundum quosdam necesse. **C**ircumstantiarum expressio
 in confessione talis vel in talibus ubi circumlocutionibus expressa sufficit
 per quam confessor de magnitudine peccatorum eius quod confitetur pro ab
 solutione et penam discretè referendis instruat. **E**xpedi
 nonnisi circumstantias de articulatione vel tempore vel die tamen ad
 veniendam humilationem confitetur tamen ad eius queratorem primo
 dum magis humilia quod omnia dixerit tamen quod circumstantie multe quod
 esse nullas a veritatem arbitratur confitetur peccata sua mortalia
 tamen denique ex hoc quod una circumstantia habita confessor de aliis dicit
 turat quod confitetur pudore pressa celat. **C**ognito de statu
 eius quod confitetur quibus non pluri nimium super circumstantiarum
 particulariter interrogatio presertim in peccatis carnalibus tamen ne co
 fiteatur veritatem motus quibus meretur et pueri et puellae
 et hoc in his quod non essent necessaria dici tamen ne scandalum

iflamet

zēt et si noīatioē pētoz pua agnitoz ppteā discreto
matia requit et sp a gñalibz tērognatioibz ad spēnali
ores pdati et sensum iueiet tuorādaq manū eiq quo ob
stetate educit colub tortuosq. **S**ecretū amissū fidei
alteiq relac est de iure nālī. hoc ē rōnabilit qlibz si
bi vellent fieri et alt socialis iūctq depiret mltō aplū
sigillū cōfessiois secretū ēē dī et nullo casu signo ā vbo
referādū. **C**ōfiteb dī reglarit i pētoz suoz explicatio
ne relac plices suos nī dū alit cōfitei nō pōt sicut im
restu cū mīe vlt vnica sorore ā nisi sic dicat et apud
talē q reuelatio debeat prodesse nō obēē eis q detegi
mī quo casu nichilominū magna cautela requit apud
cōfitecem et cōfessore ne zelo pficiēdi i discreto fallāt
Quā ad cōfessionē ptenēa vt pūā iūcta et tēro
gnatioēs fē et cetera nō tōducēia ad malū sē de
fessiois secreto pōt qd peccāt si nō excusat eos ignora
cia illi q pūās suas et ea q sardos eis dixit passim
dicāt et q etiā sup hoc tēnēt qm talia p tōdūm cau
sāt aliquā irrisioē sardotis ā cōfessi culpā. **Q**ui
seduxit alios ad peccatū tēt pro posse eos postmod
ad viā vērūitatis reducere nō mūq q de dāpno tpali
illato. **S**ic de ifamatioē et filibz et ad hoc dī cōfē
sor tōducē cōfitecem. **C**ōfessq noles pām suā reuelai
p cōfessore si petat illud q cōfessioē detegē neq tū ad
est tutū cōfessoi illud onq assume si remediū possit
alut i comodū adhibei. **N**ullq scērite sacmētaliū abso
lutq sup vno cōmē potest nī de assensu suo libere obli
gai ad aplū cōfitecū. **S**i sit oppositū i qbusdā regioi
bz ā casibz i stituatioē positā quibz hō spōte se subdit
et hoc faciūt. **S**i cōfessor vērūitē p suāt sollicitū ā
sollicitū ad pāta vtrūq ad lū bē tēp sona hoc tūmēs

de ab illo sciet sui ciuitatē pete licētia alteri confitendi qua
 nō obiecta p̄t nichilomin⁹ alteri confitei & absolui. **D**esta
 tu eoz q̄ confessi sūt tuas ē vt confessor nichil dicat neq̄ ad
 vitupariū sicut stat neq̄ ad laudē ne inde confessi supbi
 āt ne p̄tea ip̄i et alij ī p̄pōsim fite confitendi dilabā
 t̄. **I**udex cogē volēs ad reuelaciōē confessiois peccat et
 tēt p̄b̄ sibi nō respōdē a dīcē hoc nō ēē de foro suo
 q̄ si oppōt qm̄ taceo et nō negādo nōre videt q̄
 confessa sit ī cōpā. **R**espōdēdū est q̄ sacerdos alit̄ agē nō
 p̄t ideo nllū scandalū suo vicio depūt. **P**ccōri q̄m̄
 nō sufficiētī peccētū vt q̄ p̄positū h̄z actuale peccā
 di ī futurū vtile ē confitei et abstīnētiā cōtas recupe
 ri tū confessor exp̄sse iterū et iterū p̄testet q̄ neq̄ ab
 soluit neq̄ p̄t neq̄ p̄m̄ tales a tal̄ confessio eundē libe
 rat qm̄ iterū eadē peccā confitei teneat. **M**ucior est
 opio p̄ p̄ccōribz dīcēs sufficē ad absoluciōis sacramētāl
 fructuosā suscepaciōē q̄ confessa nō habeat actuale p̄pō
 tū peccādi. hoc ei dīcūt ēē nō ponē obicē. **S**alia sn̄a
 q̄ requirit actuale p̄positū positū nō p̄ccādi ī futu
 rū probabili⁹ est atz securior. **V**irtute clauū et
 et meit̄ ip̄i dāt ī q̄libz confessioē sacramētālī idlgē
 ne s̄ q̄ntē mouet dō. fit etiā vt actio min⁹ sufficiēs
 fiat ī confessioē x̄tīo. **V**oli actu confessi de peccatis
 suis capaces sūt idlgētiā suā q̄ dāt v̄ peccētibz
 et confessis. n̄ dicat sufficē ēē ī grā et mēbris ecclie
 et ita li confessis ibidē sūt pro confessioē ī p̄posito
 v̄l ī voto. **D**ies idlgētiā referūt ad p̄m̄as pro
 vita hac iūctas sic ei text⁹ sonat. videt tū q̄
 iūctio gnālis q̄ bñ fieri solet vt oīa bō faciēda re
 dat ī remissioē p̄sit ī hoc et sufficiat vbi etiā p̄m̄a
 spūalis totidē dies quot sonāt idlgētiā neq̄ iūctis

set Indulgentias nō recipit ille q̄ nō porrigit manū ad
uites nūq̄ ofetū bullarū et ita diues melioris dīa
oīs est quo ad aliq̄ q̄ religiosq̄ et medicq̄. **C**laue sa
cīmentali nō nōbilit̄ errāte ī imposicioē p̄uē ofes
sus p̄ illā p̄uāz si fecit absolutq̄ ē a pena et a cul
liberalior pa v̄tute p̄missioīs cuiusdā arbitrio dei et p̄tōzī
p̄sonā sacerdotis. **Q**uāq̄ ē cū p̄uā p̄uā q̄ sp̄ote suscipi
t̄ et v̄silit̄ adimplet̄. **D**uē ofessos ī p̄gatorū q̄ cū mag
na nō īpleda p̄cipire ī infnū. **R**emēs p̄uāz ī hac
vita stulte facit nichilominq̄ absoluedq̄ ē si hō nō ex
fidelite q̄ credit nō ēē p̄gatorū aliud ī hoc faciat s̄
vel p̄p̄ teneitūdiez corpis ā īfinitate ā paup̄tatem
v̄t aliud silie. nulli īnto īūgeda ē p̄uā publicā
p̄tō secreto seq̄ de publico. **D**icit̄ nullq̄ p̄ castigati
onē scādalizādq̄ ē publice pro p̄tō occulto seq̄ pro
publico vbi si scādalizet̄ p̄tō scādaliū illud nō īpo
nētī sed sibi q̄ meruit īputet̄. **D**iuisio ofessioīs si
ad p̄p̄osim ā pro nimio pudore fiat īpedīt v̄ita
te absolutioīs seq̄ vbi auctoritas sup̄ioris ī casibz
reseruatis et hō fides s̄p̄licū hoc faciūt et exasat̄
ā vbi ofessor forte p̄sueret̄ scādalizai ex p̄tō ofessi
et nō haberet̄ pro tūc ofessor aliq̄ secretq̄ cui absq̄
p̄babili scādalo p̄tā oīa reuelai posset aliq̄ tū pos
sent videat tū quilibz q̄ rōnabilit̄ oficiāz scādali
sibi figit. **D**ū nescit ofites de q̄busdā actibz an
fereit illos ā q̄ ītencioē et quō fereit ut sepe īt
git dicat s̄b adīaoē scrupulos suos ut sic neq̄ mē
nat̄ neq̄ absolutioē dofrāudet̄. **C**urāt obligatq̄
prochiano sel ī āno dāe eucaristie sacīmentū tētū
ei dāe si petat publice q̄ntūat̄ sciat̄ nō p̄tē nisi
causa refutatioīs fuit nota v̄tote excoītatio publi

en ul' pccm notorū de qbz nō satisfecit publicē. **Hec**
 ptea de sacerdote i secto ul' q nō tēt' mīstre ul' pro tpe
 quo ad hoc neq' obligat'. **Forma** absoluciois ab ex
 coicatioe ista est q d' pmo fci Ego absoluo te a snia
 excoicatioe et restituo te sacmētis eplic i noie pūb
 et filij et spc sa. **Deinde** seqt' absolucio pro pccis si
 i excoicatioe pccm icludet' nccario i fctedū sacmēta
 lū. **Ego** absoluo a pccis tuis i noie pūb et filij et spc sa
 ante. **Tua** q' ē in istis formis nichil imiscet'. **Mateā** sus
 fices i sacmēto i fessiois ē hō pccōi itaq' de pccis i fices spōte
 se suo sacerdoti q' s'biectio nō est ppe uniuscuius aliq' pa
 pa nulli i fctet' sed est volutaria q' p' nichilomin' ipe
 di ul' artū p' supiorē ut nō q'libz pccōi cuilibz sacerdoti
 possit se s'biere pro pccō. **Epō** nō min' h' auctoritē i fctū
 endi coadiutores i fessores i sua dyocesi q' aiāq' i sua
 pccōia. **Caveat** tñ epō eccliastra i amthia tolledo dī
 ite ul' tōmē pccōi aiātoz absq' cūpa eoz ul' cū mīfesta
Cōfessio ficta reiteai d' ex i fctio fōm p'habiliorem
 opidne q'ius durior ē q' nō h' effm suū postmod' res
 sante fictioe sicut baptis'm' et hoc q' p'nia reitea
 bil' ē nō sic baptis'm' aiācia q' nulla ibi absolucio sa
 cmētal' fuit s' pccōi noui pccōi adicio. **Nō** est fictio si
 pccōi dicat oīa quoz actu recordat' q'ius nō oīm re
 cordat' s' est fictio dū fctet' celat aliqd' ā i pposito pccōi
 di p'seuerant ā fct et fct d' q' a tali nō p' absolui. **De**
 nuntiāz alia ē recōfiliāz q' fci nequit n' i grā alia
 est satisfactio ul' exsolucio q' fci p' q' grāz sic q' illa
 iteācio nōia nō q'istit ymo et tal' solucio resp'cū quo
 rūdā pccōi t'palū debita forte ponet' i mīfctio
Satisfactio p' ut tal' est opant' sola opa penalia
 que s'q' volūtas nālie refugit et h'c penā habet iuste

eodem ut pmi voluntariū involuntaria pena redimat.
Uter oīa spūalia q̄lia s̄t deplatio et amor dī p̄t fieri
satisfactio tū q̄ anexa est pro statu isto fatigatio corp
is tū q̄ s̄t p̄p̄iam ieliatioēz modi itellct̄ et volūtas
abnegat se i obnegat se i obsequiū fidi et caritatis. **U**
m̄ pro alio posse satisfacere credit liberalitas dī dū
cā s̄b est vel ex ipotētia illi⁹ pro quo fit satisfactio vel
de mandato suo et caritate satisfaciētis vel superioris
auctoritate talit̄ ordinātis. **De matrimonio**

Consens⁹ mutū exp̄ss⁹ p̄ v̄ba de p̄nti q̄
tr̄ssert̄ p̄petuo corp⁹ vī i p̄tate m̄lis et
ecōtra et in eis p̄p̄qua iunctio tal̄ ordi
t̄ causat m̄rionū de iure n̄ali et dīno
limitat̄ consens⁹ ad c̄tas p̄sonas cū c̄tis c̄nstitūis et
q̄q̄t alit̄ fuit acceptatum p̄t illud iualidāe sup̄ae
auctoritas. **N**otū solēpnizatū p̄ suscep̄tōēz ordi
vel religionis nō magis ex n̄a sua videt̄ dīne m̄rio
nū iā attractū q̄ simplex s̄ hoc prouēit ex ecclie istitu
to maxie cū i illo dispes̄ae posse papā p̄babil̄ sit op̄io.
M̄rional̄ iunctio vni⁹ m̄lis cū plūib⁹ viris re
pugnat iuri n̄ali nō ecōtra qm̄ corp⁹ vī pl⁹ valet
pro q̄nto plūes fecūdaē sufficit et ita oī plūib⁹
libat fūgi v̄p̄oib⁹. p̄ma tū i hoc c̄sentiēte cui cor
p⁹ vī nō cesseat i suū ius nūc at̄ ad statū p̄mēue
istituatōis reduxit p̄p̄t m̄rionū vni⁹ cū vna. **N**o
tū simplex castit̄is nō dimittit m̄rionū iā attractū.
peccat tū q̄ vovit dū p̄mo c̄thēdi volūtatē habuit
voti c̄t̄nā nō at̄ postea dū reddit debitū ut ē con
cors sn̄a sed negat petitiōēz debiti posse fieri sine
fractiōē voti cui⁹ oppositū ex eo videt̄ veni q̄ vo
tū nō cadebat dīrecte n̄ sup̄ hoc. p̄ ē nūq̄ attractū

et nō sup hoc qd ē nūq̃ amiseri carit' alteri. alioq̃ dū
 nō amiserit etiā reddēdo debitū res effiat' voti frāt
 ti. alioq̃ ptea cēt sors tal' iugū nimis dura. **R**eli
 giosa p̃fessā a sacerdos vtētes copula carit' p̃t mīonū
 uhi et si gūssie tūsgredūit' mādatū dī nō tū videt'
 vota fractores. **P**otū quippe est solū q̃pē de re alias lici
 ta q̃lis nō ēit extra. matrimonial' iunctio. **I**sta rēssio lūz
 apud sēpliores videat' extrema tū apud itelligētes
 q̃ nōis voti. est clari. **V**otū quippe solū fit de opibz
 superogatoriis ad q̃ q̃s alias nō tēbat'. **S**ic religiosa
 p̃prie loq̃do vouet qd nūq̃ vxorabit' qd antea liceb'
 illi nulla at' p̃pē dicit' vouē qd nūq̃ fornicabit' a
 adulterabit' qd ex p̃cepto ad hoc iā oīs hō obligat'.
Un et vxor nequit absq̃ mutuo cōsensu vouere
 mīstite. **P**rimo nec vir tute vouēt se nūq̃ petiturū
 debitū ab vxore tū p̃t' vērūdiā petēdi ipā
 detēi labi possit. **S**pōsalia dūmūt' v' mutuo
 cōsensu tū auctoritate supioris v' si alterā p̃sona
 itā fornicata fuerit v' p̃ votū solēpnizatū
 p̃ qd mīonū ēē attractū non tū carnalit' cōsumā
 tū posset ifra duas mēses solū. **C**ontrēs fūte i
 foro ecclie q̃ntūz carit' copula s̃bseq̃t' eadē fictio
 ne imanēte nō iūgit' mīonūalit'. cōpelle' tū
 ab ecclia i foro extēiorū tāq̃ si verū fuiss' mīo
 nū habeat'. **S**ecū i mīeiorū cūq̃ ē cōsiliū ut poa
 us oēs sūas ecclie tollet' q̃ p̃tō cōsentiat. p̃t
 tū nouo cōsensu adhibito fictū mīonū si nūl aliud
 obstitit i verū iūire. **P**sona i ducta p̃ metū ca
 dente i cōstātem virū ad cōsentiedū itēi i plac
 one ṽboz mīonūalitū ut qd nō vult mētū p̃t p̃
 modū mīonū dūmū tāq̃ nullū sed de seductioē

p blandicias nō ita Impedimētū ppetuū i altero iun-
giū p qd nequnt se mutuo caritē agnosce ipedit mūo
nū iā attractū. **A**llq iugū tēē reddē debitū i de-
tinētū nōbile et cū sui corpis vlt fctq nascitū et
scdm hoc agnoscat qū leprosis vlt pgnatibz a mēstru-
atibz a fuosis a ppidimūis et filibz casibz reddi vlt
nō debitū oporteat. **T**ēp9 et loc9 sac nō videtur
excusae qū alt iugū tēat alteri peteti reddē
petēs tū qdā cūtabili monitiōe de nō excedo
exhortet seu i ducat. **De extrema unctione**

Exrema unctio hz nūq et formā i libris
suis expssa et obligat nō atēpne dū fct
vite scdm pbabiles iecturas p ifini-
tate expectat q ptea teitēdi potest s. k
causa tursq vēiente. **E**xrema unctio vite suscepta
delet viciālia ymo videt q absolut ab oī cōpas-
iūcta petitiōe recipiētis q ab oī pena libet cū vti-
te sacmētū cū q petit pie pseuerat pro se et iuste

Ordiō sacmētū plūes. **De sacmēto ordiō**
formas hz plūes qz materias ymo et sa-
cōdiciū duabz formis pplet vna q dat
sibi ptiō sup corp9 xpi verū Altea q da-
t sup mysticū q si fuit defct vlt dubiū i aliquopē
illud sub adiōe caute suppleu

Potentia iurisdicōis residz apud papā et
i alios scdm ei9 detmīnatiōez diuatur
Attēde tū dz sibi ēē illa ptiō nō i des-
tinctiōe ecclie datā s ei9 edificatiōe
Di papa dicit dñs oīm i spūalibz qd stat et i
tpalibz qd alij negat nichilomin9 dōtatio ecclie
i iurisdicōibz et dñis apētari9 tpalibz et ex

cum in illis neq[ue] ee de iure n[atu]rali neq[ue] eide repug-
 nae videt[ur]. Ad p[ro]p[ter] neq[ue] exercuit talia d[omi]na neq[ue]
 p[er] exp[re]ssu succ[ess]orib[us] p[ro]hibuit sed reliq[ue] p[ro]tatem eor[um]
 discretoi p[er] varietate t[em]p[or]is & deuoc[i]o[n]e p[ro]p[ri]anoz sic vl'
 sic excedi. Papa no[n] p[otes]t p[ro]p[ter]e ordi[n]e ierarchia[m] vni[us]a-
 lis eccl[esi]e s[ed] q[ui] i m[ul]tis talib[us] licet eide resiste[n]t i[n] facie
 et dice[n]t cur ita facis utpote i[n] ex[em]p[lo]ib[us] m[an]ifeste no-
 cius. Et si platos et eccl[esi]as sibi s[ub]ditas onere sup[er]
 tib[us] i[n]tolerabilib[us] vl' lib[er]tatib[us] p[er]it[ur] spolia et t[er]ra d[omi]n[us]

Explicit conclusio[n]es mag[ist]ri ioh[annis] Werson

Incipit tractat[us] nobilis de passio[n]ib[us] a[n]i[m]e mag[ist]ri ioh[annis] Werson

Affionu[m] feruore eff[er]u[n]t et origine cog-
 nosce p[otes]t a[n]i[m]e ad deuoc[i]o[n]is scola vo-
 te. Hanc q[uo]dmodu[m] suma[m] vicia e[st] t[em]p[or]is
 esse i[n] aff[ec]tu[m] malicie ita ut ia[m] ip[s]am vi-
 ciu[m] ex itimo sensu placeat sic culme[m]
 v[er]tutis e[st] t[em]p[or]is esse i[n] aff[ec]tu[m] iusticie. Aff[ec]t[us]
 vero vl' est passio ab ag[en]te d[e]licta i[n] pote[n]tia agnosce-
 re vl' silitudine[m] h[uius] passio[n]is no[n] est at deuoc[i]o sine aff[ec]t[us]
 one. In deuoc[i]o q[uo]d aliud est q[uam] ex[em]p[lo] vl' eleuatio
 me[n]tis i[n] d[omi]n[u]m p[er] p[ro]p[ri]u[m] et h[uius] aff[ec]tu[m]. Quisq[ue] o[mn]is v[er]tus
 cu[m] sit aff[ec]t[us] modicata et ordinata. viciu[m] ex d[e]fectu mo-
 di et ordi[n]is i[n] aff[ec]t[us] p[ro]ueniat nu[n]q[uam] no[n] salubris e[st] af-
 f[ec]t[us] passio[n]u[m] i[n] g[ra]t[ia]. Passio[n]u[m] quippe ignorata
 qualite neq[ue] v[er]tutu[m] neq[ue] h[ab]itu[m] ymo n[on] ip[s]a ho[m]i[n]is ne-
 q[ue] repta[n]t[ur] suar[um] m[ul]tiplicu[m] pote[n]t[ur] sufficiens notitia
 vl' ars adipisci. Quo pacto demu[m] sicut o[mn]es orabim[ur]
 me[n]te orabim[ur] sp[iritu] iubilantes i[n] cordib[us] n[ost]ris et laudantes
 d[omi]n[u]m i[n] psalterio de m[em]oria cu[m] c[an]t[ur] i[n] cytha si deside[n]t[ur]